

Udskriftsdato: 14. december 2025

2007/2 LSF 73 (Gældende)

Forslag til Økologilov

Ministerium: Fødevareministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, sagsnr. 8202

Forslag

til

Økologilov

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde, formål m.v.

§ 1. Loven finder anvendelse på produktion, opbevaring, tilberedning, import og markedsføring af økologiske jordbrugs- og fiskeriprodukter, herunder fødevarer.

§ 2 Lovens formål er, at

- 1) fastsætte rammer for og medvirke til at styrke udbredelsen af en bæredygtig, økologisk produktion,
- 2) beskytte forbrugernes interesser og imødekomme forbrugernes efterspørgsel efter produkter, fremstillet ved hjælp af processer, der tager særligt hensyn til miljø, natur, biodiversitet, planters, dyrs og menneskers sundhed samt dyrevelfærd, og
- 3) sikre de økologiske producenter og handlende rimelige og ensartede vilkår.

§ 3. Ved lovens administration skal der særligt lægges vægt på hensynet til økologiens troværdighed og omdømme hos forbrugeren. Herudover skal det økologiske forsigtighedsprincip ved produktion og forarbejdning af økologiske produkter indgå ved administrationen.

Kapitel 2

Det Økologiske Fødevareråd

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter Det Økologiske Fødevareråd.

Stk. 2. Det Økologiske Fødevareråd skal fremme, følge og vurdere udviklingsmulighederne for den danske økologisektor. Rådet rådgiver ministeren i spørgsmål om denne lov, regler fastsat i medfør heraf samt om gennemførelse af EU-regler og andre internationale forpligtelser, for så vidt angår den økologiske produktionsmetode. Herudover kan rådet rådgive ministeren i andre spørgsmål vedrørende økologi.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter rådets sammensætning. Formanden udpeges som repræsentant for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. De øvrige medlemmer udpeges efter indstilling fra henholdsvis Miljøministeriet, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Økologisk Landsforening, Landbrugsraadet, Dansk Landbrug, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Forbrugerrådet, Dansk Industri, Dansk Detailhandel, Det Grønne Kontaktudvalg, Landdistrikternes Fællesråd, Dansk Erhverv og Dansk Akvakultur.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan bestemme, at andre organisationer eller myndigheder kan indstille medlemmer til rådet.

Stk. 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler for Det Økologiske Fødevareråds arbejde.

Kapitel 3

Markedsføring

Brug af den økologiske betegnelse

§ 5. Produkter omfattet af denne lov må kun markedsføres eller sælges med henvisning til, at de er produceret i henhold til den økologiske produktionsmetode, hvis produkterne er fremstillet i overens-

stemmelse med regler fastsat i medfør af denne lov eller bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Ø-mærket

§ 6. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om udformningen af økologikontrolmærket (Ø-mærket).

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om anvendelse af Ø-mærket på produkter omfattet af denne lov, herunder om anvendelse af mærket i forbindelse med markedsføring af produkter omfattet af loven.

Stk. 3. Ø-mærket kan anvendes i forbindelse med oplysning og undervisning om økologi.

Kapitel 4

Autorisation

Meddelelse af autorisation

§ 7. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan meddele autorisation til økologisk virksomhed, som drives i overensstemmelse med Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov, bestemmelserne i denne lov samt regler fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. Autorisation kan meddeles til fysiske og juridiske personer til økologisk drift af en bestemt virksomhed.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om autorisation, herunder om ansøgning m.v.

Nægtelse af autorisation

§ 8. Autorisation kan nægtes, hvis

- 1) ansøgerens autorisation inden for de forudgående 5 år er blevet tilbagekaldt, og der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil drive virksomheden økologisk i overensstemmelse med reglerne,
- 2) ansøgeren inden for de forudgående 5 år er fundet skyldig i et strafbart forhold, der kan give grund til at antage, at den pågældende ikke vil drive virksomheden økologisk i overensstemmelse med reglerne, eller
- 3) der i øvrigt foreligger oplysninger om den pågældende, som giver grund til at antage, at den pågældende ikke vil drive virksomheden økologisk i overensstemmelse med reglerne.

Stk. 2. Interessentskaber og kommanditselskaber kan nægtes autorisation, hvis der om en af deltagerne foreligger oplysninger, som efter stk. 1 kan begrunde nægtelse af autorisation.

Stk. 3. Et aktie- eller anpartsselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar kan nægtes autorisation, hvis der om et medlem af selskabets direktion foreligger oplysninger, som efter stk. 1 kan begrunde nægtelse af autorisation.

Bortfald af autorisation

§ 9. Autorisationen bortfalder

- 1) ved producent-, bruger eller ejerskifte, eller
- 2) når autorisationsindehaveren til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, meddeler ophør af produktionen.

Tilbagekaldelse af autorisation

§ 10. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan tilbagekalde en meddelt autorisation, hvis autorisationsindehaveren groft eller gentagne gange har overtrådt Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov, bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. Er autorisationsindehaveren deltager i et interessentskab eller kommanditselskab eller medlem af direktionen i et aktie- eller anpartsselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilbagekalde dette selskabs autorisation, hvis autorisationsindehaveren ikke inden for en frist på 2 måneder udtræder som deltager eller medlem af direktionen i selskabet.

Stk. 3. Er autorisationsindehaveren et interessentskab eller kommanditselskab eller et aktie- eller anpartsselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilbagekalde de personlige autorisationer, som deltagerne i interessentskabet eller kommanditselskabet eller medlemmerne af direktionen i aktie- eller anpartsselskabet eller et andet selskab med begrænset ansvar har fået meddelt.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan tilbagekalde en meddelt autorisation, hvis virksomheden i en periode på mindst 1 år ikke har haft økologisk aktivitet.

Stk. 5. Det kan i forbindelse med tilbagekaldelse efter stk. 1-3 bestemmes, at autorisationen først kan generhverves efter en periode, der ikke kan overstige 5 år.

Stk. 6. Afgørelser efter stk. 1-4 skal indeholde oplysning om adgang til domstolsprøvelse efter § 12 og fristen herfor.

Daglig drift

§ 11. Den daglige drift af den autorisationspligtige virksomhed skal forestås af autorisationsindehaveren selv eller af en person, der kan opnå autorisation.

Stk. 2. Forestås den daglige drift af en person, der ikke kan opnå autorisation, kan ministeren tilbagekalde autorisationsindehaverens autorisation, hvis personen ikke inden for en frist på 2 måneder fratræder som leder af den daglige drift. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse efter § 12 og fristen herfor.

Domstolsprøvelse af tilbagekaldelse af autorisation

§ 12. Afgørelser efter § 10, stk. 1-4, og § 11, stk. 2, kan af autorisationsindehaveren forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri inden 4 uger efter, at tilbagekaldelsen er meddelt autorisationsindehaveren. Ministeren anlægger sag mod autorisationsindehaveren i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg har ikke opsættende virkning. Retten kan dog bestemme, at den pågældende under sagens behandling må udøve virksomhed på nærmere angivne vilkår.

Kapitel 5

Administration af loven

Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v.

§ 13. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte de regler og iværksætte de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelsen af forordninger fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om fravigelse af bestemmelser i ovennævnte retsakter i det omfang, disse indeholder adgang hertil.

Bemyndigelse til at fastsætte regler om produktion m.v.

§ 14. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om økologisk produktion m.v., herunder om tilberedning, forarbejdning, behandling, aftapning, emballering, ompakning, opbevaring, dokumentation, egenkontrol, mærkning, salg, udbud til salg, formidling af salg, tilbud, fordeling, transport,

levering og anden form for overdragelse, ind- og udførsel, anmeldelse, indberetning, godkendelse samt kontrol.

§ 15. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om pligt for virksomheder, der sælger til eller køber produkter fra virksomheder autoriseret efter § 7, til at udlevere regnskabsoplysninger.

Gebyrer

§ 16. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om opkrævning og betaling til hel eller delvis dækning af udgifter til autorisation, tilsyn, kontrol og administration efter denne lov, efter regler udstedt i medfør af denne lov samt efter forordninger udstedt af Det Europæiske Fællesskab.

Stk. 2. Betalingsforpligtelser efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf og betalingsforpligtelser, der følger af det Europæiske Fællesskabs forskrifter, tillægges renter. Medmindre andet er fastsat ved forordning, beregnes renten fra forfaldsdagen og til betaling sker med den i renteloven fastsatte referencesats med tillæg. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringsskrivelser betales et gebyr på 100 kr., som reguleres pr. 1. januar med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent for det pågældende finansår. Beløbet afrundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Stk. 3. Restanceinddrivelsesmyndigheden inddriver statskassens tilgodehavende efter stk. 1 med tillæg af renter og omkostninger. Restancemyndigheden kan inddrive skyldige beløb ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven og ved udpantning.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan i samråd med skatteministeren fastsætte regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelse.

Stk. 5. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan eftergive krav efter stk. 1-3 efter reglerne i opkrævningsloven.

Offentliggørelse

§ 17. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af tilsyn og kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Det Europæiske Fællesskabs forordninger. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning på offentliggørelsen.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelse, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk. Ministeren kan bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Ministeren kan på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Klageadgang

§ 18. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en myndighed under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens

afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende minister henlægge sine beføjelser efter denne lov til en anden statslig myndighed eller statslig institution. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med vedkommende kommunale organisation henlægge sine beføjelser efter denne lov til en kommunalbestyrelse. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelser, herunder om at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om kommunalbestyrelsens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan ændre afgørelserne uden, at der er indgivet klage. Ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse.

Adgang uden retskendelse

§ 19. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i stk. 1 nævnte kontrol. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan udtage prøver m.v. til undersøgelse uden at skulle erlægge betaling herfor.

Pligt til at yde myndigheden bistand

§ 20. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov, af regler fastsat i medfør af denne lov eller af bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov, skal efter anmodning fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som er påkrævet af hensyn til gennemførelse af kontrol efter loven, samt vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, prøvetagning, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Kapitel 6

Påbud og forbud m.v.

Påbud og forbud

§ 21. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan meddele de påbud og forbud, der anses for nødvendige for overholdelse af loven eller regler fastsat i medfør af denne lov eller bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Fornyelse omlægning

§ 22. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan påbyde fornyet omlægning af arealer eller dyr, hvis der konstateres en overtrædelse af regler fastsat i medfør af denne lov eller bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Forbud mod salg

§ 23. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan forbyde, at et produkt omfattet af denne lov udbydes til salg, sælges eller på anden måde overdrages med henvisning til, at det er produceret i henhold til den økologiske produktionsmetode, hvis produktet ikke overholder regler fastsat i denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov eller regler fastsat i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan for en periode, der ikke kan overstige 5 år, forbyde en fysisk eller juridisk person at sælge eller på anden vis omsætte produkter omfattet af denne lov under henvisning til, at de er produceret i henhold til den økologiske produktionsmetode, hvis den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Kapitel 7

Straffebestemmelser

§ 24. Med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder § 5,
- 2) undlader at afgive oplysninger eller at stille bistand til rådighed efter § 20,
- 3) overtræder forbud eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter §§ 21-23.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne. I reglerne kan der endvidere fastsættes straf af bøde for overtrædelse af regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Administrative bødeforlæg

§ 25. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og rede til inden en nærmere angiven frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelserne i retsplejeloven om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 8

Ikrafttræden m.v.

Ikrafttræden

§ 26. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006, idet dog § 15 forbliver i kraft.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af den i stk. 2 nævnte lov forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler fastsat i medfør af denne lov eller anden lovgivning. Overtrædelser straffes efter de hidtil gældende regler.

Gyldighed for Færøerne og Grønland

§ 27. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er en sammenskrivning af to lovforslag, som bortfaldt ved afholdelsen af valg til Folketinget den 13. november 2007.

Det drejer sig om forslag til lov om økologisk jordbrugsproduktion m.v. (økologilov) (L 15), fremsat af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Folketingstidende tillæg A 362 og tillæg A 334 samt Folketingets forhandlinger 301), der omhandlede den økologiske, landbrugsmæssige primærproduktion m.v., og forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr (L 23), fremsat af ministeren for familie- og forbrugeranliggender (Folketingstidende tillæg A 711 og tillæg A 681), der bl.a. omhandlede økologiske fødevarer.

Ved kongelig resolution af 23. november 2007 blev ansvaret for økologireglerne på fødevarerområdet overført til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. På den baggrund foreslås, det at området som hidtil reguleres i én lov.

Med forslaget moderniseres den gældende økologilov med det formål at skabe rammerne for at fastholde og udvikle den danske økologiske produktion til et marked med stigende efterspørgsel.

Efterspørgsel efter økologiske produkter i Danmark er stigende samtidig med, at det samlede produktionsareal over en årrække er blevet mindre. Denne tendens blev først brudt i august 2007.

For at fastholde forbrugernes efterspørgsel efter økologiske produkter er det afgørende, at forbrugerne har adgang til de økologiske produkter, og at de har tillid til, at de er produceret under særlig hensyntagen til bl.a. miljø og dyrevelfærd.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri har derfor iværksat et arbejde for at identificere mulige barrierer for at inddrage yderligere arealer til økologisk produktion og for at sikre rammerne for fortsat vækst og udvikling i den økologiske produktion.

Som optakt til revision af økologiloven har Det Økologiske Fødevareråd således i foråret 2007 drøftet en række emner af betydning for udviklingen af den økologiske produktion. Rådets overvejelser er indgået i overvejelserne om udformningen af nærværende lovforslag.

Derudover har der på Fødevarerministeriets hjemmeside været etableret et debatforum, hvor alle har kunnet byde ind med ideer til modernisering af lovgivningen.

De modtagne forslag og kommentarer vedrører den gældende lov, de administrative regler og andre forhold. Forslagene er samlet i en rapport "Modernisering af økologiloven – Statusrapport" fra juni 2007. Rapporten er offentliggjort på Fødevarerministeriets hjemmeside.

Et par af forslagene er allerede i sommeren 2007 blevet effektueret, idet de har kunnet gennemføres administrativt. Det drejer sig om lempelse af reglerne om parallelavl og nedsat omlægningstid for arealer, der har været dyrket i overensstemmelse med reglerne om miljøvenligt jordbrug (MVJ-arealer).

De øvrige modtagne forslag indgår i overvejelserne i forbindelse med den generelle indsats for at styrke området, hvilket udover nærværende lovforslag omfatter arbejdet med en ny EU-økologiforordning, et nyt landdistriktsprogram og en målrettet forskningsindsats på økologiområdet.

2. Lovforslagets hovedindhold

Med lovforslaget videreføres hovedelementerne i den gældende lov, idet bestemmelserne dog forenkles og moderniseres.

Lovens anvendelsesområde vil efter forslaget til § 1 som hidtil omfatte økologiske produkter og fødevarer i kæden ”jord til bord”, dvs. fra primærproduktionen inden for landbrug og fiskeri til produkterne når forbrugeren.

Det foreslås, at den eksisterende formålsparagraf udbygges, så det fremgår, at den økologiske produktionsmetode tager særligt hensyn til miljø, natur, biodiversitet, planters, dyrs og menneskers sundhed samt dyrevelfærd.

I loven understreges det endvidere, at der ved administration af loven skal tages hensyn til økologiens troværdighed, herunder det økologiske forsigtighedsprincip.

Det Økologiske Fødevareråd, der har til opgave at fremme, følge og vurdere udviklingsmulighederne i den danske økologisektor og bistå ministeren i spørgsmål vedrørende økologi, videreføres. Det foreslås, at rådet udvides med repræsentanter for Det Grønne Kontaktudvalg, Landdistrikternes Fællesråd, Dansk Erhverv og Dansk Akvakultur.

Med lovforslaget præciseres fødevareministerens bemyndigelser til at fastsætte regler om udformningen og anvendelsen af Ø-mærket.

Det foreslås, at bestemmelser om udstedelse af autorisation til at drive økologisk virksomhed, nægtelse, bortfald og tilbagekaldelse af autorisation fremover fremgår direkte af loven.

Reglerne om autorisationer m.v. af selskaber er tilpasset, således at der tages højde for, at der anvendes forskellige selskabsformer i erhvervet og således, at det sikres, at personer, der har fået fratrækt deres autorisation, ikke kan fortsætte med drift af økologisk virksomhed i en selskabskonstruktion til skade for økologiens troværdighed. Herudover skal hensynet til det økologiske forsigtighedsprincip i forhold til produktion og forarbejdning af økologiske produkter indgå ved administrationen.

3. Lovforslagets baggrund

Der har gennem en årrække været en stigende interesse for økologiske produkter. Efterspørgslen har nu sådan et omfang, at det har været relevant at overveje, om der er unødvendige barrierer i lovgivningen, der forhindrer udviklingen af den økologiske produktion. Det har kunnet konstateres, at det samlede økologiske produktionsareal i perioden fra 2002 og frem til august 2007 konstant er blevet reduceret. Herefter har der kunnet konstateres en stigning i arealets omfang.

Tilliden til, at produkterne er produceret under særlig hensyntagen til miljø, natur og dyrevelfærd, er afgørende for, om de økologiske produkter kan afsættes. Det er derfor vigtigt at værne om denne tillid.

Ligesom inden for det øvrige jordbrug slår strukturudviklingen også igennem inden for økologien; bedrifterne bliver større og ejerformen er oftere et I/S, A/S eller lignende. Inden for salg og fremstilling af fødevarer er selskabsformen også en almindelig ejerform. I den gældende lov er der ikke i tilstrækkeligt omfang taget højde for denne udvikling.

Herudover har der vist sig et behov for en generel forenkling og modernisering af lovens bestemmelser.

Med henblik på at udarbejde et oplæg, der kunne danne baggrund for en modernisering af økologiloven, blev der primo 2007 nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af Fødevareministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender under Fødevareministeriets formandskab. Samtidig blev Det Økologiske Fødevareråd inviteret til at bidrage til arbejdet. Arbejdet med at modernisere loven blev iværksat med henblik på at afskaffe barrierer for udvikling af den økologiske produktion, at fastholde økologimærkets

troværdighed og sikre gennemsigtige økologiregler med det formål at være med til at fastholde og udvikle den danske, økologiske produktion til et marked med stigende efterspørgsel.

3.1. Arbejdet i Det Økologiske Fødevareråd

Det Økologiske Fødevareråd har i foråret 2007 på baggrund af oplæg fra den interministerielle arbejdsgruppe drøftet en række emner af betydning for mulighederne for vækst og udvikling af den økologiske produktion. Det Økologiske Fødevareråd afleverede den 23. maj 2007 sine anbefalinger til fødevareministeren.

Lovforslaget afspejler i vid udstrækning anbefalingerne fra Det Økologiske Fødevareråd.

Rådet har meget kraftigt vægtet opstramninger i forhold til en effektiv håndhævelse af reglerne i tilfælde af overtrædelser. Anbefalingerne er fuldt ud imødekommet i reglerne om tilbagekaldelse og nægtelse af autorisation. Dog vil der normalt ikke være hjemmel til umiddelbart at inddrage autorisationen ved overtrædelser af reglerne for afgræsning, hvor en større gruppe af dyr på en bedrift ikke er ude på græs. Endvidere vil det at være stifter af et selskab isoleret set ikke kunne berettige en tilbagekaldelse eller en nægtelse af autorisation, hvis stifteren har overtrådt reglerne, men vedkommende i et nyt selskab ikke har noget ansvar for driften.

Anbefalingerne til formålsparagraffen og lovens administration er også imødekommet. Dog indgår gode arbejdsforhold og et godt arbejdsmiljø ikke som et direkte formål med loven.

Anbefalingerne om Ø-mærket og Det Økologiske Fødevareråd er imødekommet.

Derimod er anbefalingen om at udvide lovens anvendelsesområde til også at omfatte grønne, rekreative områder ikke imødekommet. Rådet har anbefalet, at økologilovens anvendelsesområde udvides, så rekreative områder som f.eks. golfbaner, sportspladser, campingpladser m.v. kan bringes ind under loven. Under det lovforberedende arbejde kom det imidlertid frem, at der ikke på nuværende tidspunkt er et konkret behov for en sådan udvidelse. Under hensyn hertil er anbefalingen ikke udmøntet i lovforslaget.

Nogle anbefalinger om fjernelse af barrierer for udvidelsen af det økologisk dyrkede areal kunne gennemføres uden lovændring og er allerede iværksat. Det drejer sig om reglerne for parallelavl og nedsat omlægningstid for arealer, der har været braklagt eller dyrket i overensstemmelse med reglerne om miljøvenligt jordbrug (MVJ-arealer).

Rådets anbefalinger i relation til loven gengives nedenfor:

3.1.1. Effektiv håndhævelse

På økologiområdet er der få grove overtrædelser. Erhvervet har imidlertid gennem længere tid ønsket, at det skal være muligt at slå endnu hårdere ned overfor grove overtrædelser af økologireglerne.

For at fastholde og styrke forbrugernes tillid til de økologiske produkter har rådet derfor diskuteret behovet for skærpede sanktioner herunder højere bøder, inddragelse af autorisation ved kumulerede overtrædelser og fratagelse af autorisationen ved overtrædelser, der i dag ikke medfører umiddelbar autorisationsfratagelse.

Rådet har i sine anbefalinger anført, at det finder den nuværende strafferamme passende og foreslår, at det nuværende bødeniveau fastholdes.

På nuværende tidspunkt ser rådet ikke behov for at inddrage autorisationen ved kumulerede overtrædelser. Med hensyn til fratagelse af autorisationen ved overtrædelser, der i dag ikke medfører umiddelbar autorisationsfratagelse, har rådet foreslået, at der i fremtiden også gives mulighed for umiddelbar inddragelse af autorisationen, når

- der er anvendt antibiotika og kemoterapeutika forebyggende eller vækstfremmende
- der er anvendt antibiotika og kemoterapeutika uden medvirken af dyrlæge
- der sker grove overtrædelser af reglerne for afgræsning, hvor alle dyr eller en større gruppe af dyr på en bedrift i strid med reglerne ikke er ude på græs.

3.1.2. Autorisationer

Det Økologiske Fødevareråd foreslår, at loven ændres, så det bliver muligt at tilbagekalde alle autorisationer fra personer, som har begået eller medvirket til grove overtrædelser af økologireglerne og at hindre, at personer, som har fået frataget deres autorisation(er), kan drive eller have ansvar for driften af noget økologisk landbrug, herunder som stiftere eller direktører.

3.1.3. Lovens formålsparagraf

Det Økologiske Fødevareråd foreslår at udbygge den eksisterende formålsparagraf, og at følgende indgår:

- Styrkelse af udviklingen i den danske økologisektor.
- Sikring af rammer for en bæredygtig, økologisk produktion, der tager hensyn til miljø, natur, biodiversitet, sundhed og dyrevelfærd samt bygger på et forsigtighedsprincip.
- Sikring af rammer for en bæredygtig, økologisk produktion, hvis formål både er bæredygtig forvaltning af naturressourcerne og produktion af sunde fødevarer under gode arbejdsforhold og et godt arbejdsmiljø, og hvor produktionen bygger på et udstrakt forsigtighedsprincip i forhold til påvirkning og beskyttelse af miljø, natur, biodiversitet, sundhed og dyrevelfærd.
- Beskyttelse af forbrugernes interesser.
- Sikring af rimelige og ensartede vilkår for de økologiske producenter og handlende.

Endvidere mener rådet, at det tydeligt bør fremgå, at der ved håndhævelse af loven særligt bør lægges vægt på hensynet til økologiens omdømme. Forbrugernes tillid til den økologiske produktion er afgørende for produktionens overlevelse. Rådet er opmærksomt på, at konsekvensen af at tillægge hensynet til økologiens omdømme og forbrugernes tillid stor vægt ved administrationen af loven vil kunne medføre at der træffes afgørelser, der isoleret set er meget vidtgående i forhold til den enkelte økolog.

3.1.4. Ø-mærket

Rådet foreslår, at det nuværende Ø-mærke beholdes indtil videre. En fornyet drøftelse om eventuel ændring af mærket kan finde sted, når de nye EU-regler på området er fastlagt.

3.1.5. Udvidelse af økologilovens anvendelsesområde

Det Økologiske Fødevareråd foreslår, at det kun skal være muligt at kunne kalde en aktivitet økologisk, hvis den foregår i forbindelse med arealer, der er underlagt reglerne i loven og dermed kontrolleres.

Den nuværende økologilov omfatter produktion af økologiske produkter inden for jordbrug og fiskeri, men ikke arealer, der ikke anvendes til jordbrugsproduktion.

Medlemmerne af rådet indstiller derfor, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte grønne, rekreative områder som f.eks. golfbaner, parker og sportspladser.

Rådet foreslår, at udvidelsen i første omgang sker ved en bemyndigelsesbestemmelse, som senere vil kunne udmøntes i egentlige produktionsregler samt regler om mærkning, autorisation og kontrol af driften af grønne, rekreative arealer. Hermed vil man f.eks. kunne give ejerne af disse mulighed for at anvende Ø-mærket.

Rådet finder det dog vigtigt at være meget opmærksom på økologiens troværdighed i forbindelse med udvidelse af økologilovens anvendelsesområde.

3.1.6. Sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd

Det Økologiske Fødevareråd foreslår, at bestemmelsen i loven opdateres og fortsat nævner hvilke organisationer, der skal være repræsenteret i rådet.

Rådet foreslår endvidere, at det skal fremgå af loven, at Det Økologiske Fødevareråd har til opgave at fremme, følge og vurdere udviklingsmulighederne for den samlede danske økologisektor.

3.2. Resultatet af den offentlige debat

Som et led i arbejdet med moderniseringen af økologiloven inviterede fødevareministeren i perioden 20. februar til 30. april 2007 til åben debat på en særlig oprettet hjemmeside.

Dette medførte, at der indkom en række debatindlæg. Nogle af disse var af overordnet karakter om f.eks. kvaliteten af økologiske varer, national placering af mælkeproducenter, landbrugsskoleuddannelsen og GMO-teknologi i økologisk produktion. Andre indlæg indeholdt mere konkrete forslag til ændringer i økologilovgivningen, herunder forslag om forbud mod brug af konventionel gødning i økologisk jordbrug, lempeligere gødningsregler for grøntproduktion i væksthuse, godkendelse af flere plantebeskyttelsesmidler til økologisk frugtproduktion m.v.

De indkomne forslag er indgået i overvejelserne i forbindelse med udarbejdelse af nærværende lovfor-slag.

Endelig er der indkommet bemærkninger vedrørende områder, der udelukkende er reguleret efter EU-økologiforordningen. Disse forslag vil indgå i Fødevareministeriets overvejelser, når produktionsbestemmelserne i EU-økologiforordningen revideres.

Samtlige debatindlæg og kommentarer kan ses på: www.oekologilov.dk

4. Økologiforordningen

Rådets forordning (EØF) nr. 2091/92 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer (herefter økologiforordningen) (EFT 1991, L 198, s.1), regulerer økologiområdet på EU-plan. Økologiforordningen giver mulighed for nationalt at fastsætte strengere regler på husdyrområdet, jf. forordningens artikel 12. Denne mulighed er udnyttet i Danmark. Der er således administrativt fastsat strengere regler for den animalske produktion. Reglerne angår f.eks. dyrenes oprindelse, behandling og efterbehandling med antibiotika- og kemoterapeutikaholdige lægemidler, søers adgang til græsarealer, velfærdsregler for fjerkræ og foder til drøvtyggere, særlige krav til transport til slagtning samt slagtning af kvæg og svin. De strengere danske regler er notificeret overfor EU-Kommissionen.

Det Europæiske Råd vedtog i juni 2007 en ny økologiforordning – Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af

forordning (EØF) 2092/91 (EUT 2007, L 189, s. 1). Denne forordning erstatter fra 1. januar 2009 den gældende økologiforordning.

Med den nye forordning defineres formål og principper for økologisk produktion under hensyntagen til lokale forhold og udviklingsniveauer, hvorved der vil kunne tages hensyn til nationale, geografiske og klimatiske faktorer. Efter den nye forordning vil det ikke længere være muligt nationalt at fastsætte strengere regler på husdyrområdet, ligesom storkøkkendrift fremover undtages for forordningens anvendelsesområde. Til gengæld bliver det fremover muligt for medlemsstaterne at fastsætte regler om, hvorledes storkøkkener må henvise til, at der anvendes økologiske råvarer eller serveres økologiske retter.

Den nye økologiforordning vil herudover alene få betydning i forbindelse med udarbejdelse af regler på bekendtgørelsesniveau, hvorimod forordningen ikke medfører yderligere lovgivningsmæssige initiativer.

5. Beskyttelse af betegnelsen "økologisk"

Det fremgår af artikel 2 i økologiforordningen, at bl.a. betegnelsen "økologisk" eller deraf afledte betegnelser kun må anvendes om landbrugsprodukter, der er fremstillet efter de produktionsregler, som er fastsat i henhold til artikel 6 i forordningen, samt eventuelt nationalt fastsatte krav. Det er endvidere en betingelse, at produktionen af disse landbrugsprodukter har været undergivet en kontrolordning, og at producenten er autoriseret.

Det betyder f.eks., at kød fra danske svin kun må betegnes som økologisk, hvis produktionen er sket i overensstemmelse med økologiforordningen og de strengere danske særregler.

Beskyttelsen af betegnelsen "økologisk" om landbrugsprodukter er uafhængig af andre regler om mærkning, f.eks. med det danske Ø-mærke. Et økologisk produkt behøver derfor ikke at være mærket med Ø-mærket, der er et offentligt kontrolmærke, som viser, at produktet er produceret på en bedrift eller virksomhed, hvor den afsluttende kontrol er udført af en dansk myndighed.

Den begrænsede beskyttelse af betegnelsen "økologi" betyder, at hvis der ikke er tale om landbrugsprodukter, eller der er tale om produkter, der tydeligt ikke har nogen forbindelse med den særlige landbrugsmæssige, økologiske produktionsmetode, kan betegnelsen "økologisk" benyttes om et produkt, hvis det er foreneligt med øvrig lovgivning. Der ses derfor eksempler på, at produkter som hudplejemidler og børnetøj kaldes økologiske, ligesom frisører reklamerer med at være økologiske.

I det omfang, der med hjemmel i økologiloven er fastsat regler for anden økologisk virksomhed end den, der er omfattet af økologiforordningen, er den økologiske betegnelse dog også beskyttet. Det gælder f.eks. ørreder og ål. Et dansk dambrug kan derfor kun markedsføre sine ørreder som økologiske, hvis producenten er autoriseret og lever op til de danske regler.

Hvorvidt en vare rent faktisk er økologisk, når den betegnes som økologisk, er for den enkelte forbruger et spørgsmål om tillid og troværdighed. Derfor har kommunikation – og dermed varebetegnelser – større betydning ved markedsføring af økologiske fødevarer end ved markedsføring af konventionelle fødevarer. Under hensyn hertil er det vigtigt, at landbrugsprodukter kun betegnes som økologiske, når de er produceret i overensstemmelse med de fastsatte regler herom, da både begrebet og tilliden hos forbrugerne ellers udvandes. Det røde Ø-mærke kan således kun anvendes på produkter af jordbrugsoprindelse og akvakultur. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 5 og 6.

6. Gældende ret

Økologiområdet reguleres primært af økologiforordningen fra 1991.

Den gældende økologilov, der er en rammelov, blev vedtaget i 1999. Formålet med loven var at sikre

hjemmel til kontrol og håndhævelse af forordningens bestemmelser samt at skabe hjemmel til nationalt at kunne fastsætte strengere regler på områder, der dækkes af forordningen. Endvidere blev der skabt hjemmel til at fastsætte regler på områder, der ikke reguleres på EU-plan. Sidstnævnte mulighed er bl.a. udnyttet i reglerne om økologisk akvakultur og reglerne om markedsføring af økologisk foder af animalsk oprindelse til selskabsdyr.

Muligheden for at fastsætte strengere regler end foreskrevet i forordningen er udnyttet for husdyr. Det drejer sig f.eks. om bestemmelser om længere afvænningsperiode for grise, forbud mod at næbtrimme høns og en begrænsning af transporttiden for dyr til 8 timer.

Økologisk produktion er et samlet system til landbrugsforvaltning og fødevareproduktion, der kombinerer bedste praksis på miljøområdet, stor biodiversitet, bevarelsen af naturressourcer, anvendelsen af høje dyrevelfærdsnormer og en produktionsmetode, som imødekommer visse forbrugeres ønsker om produkter, der er fremstillet ved hjælp af naturlige stoffer og processer.

De økologiske regler kan i vidt omfang ses som en overbygning på den lovgivning, der i øvrigt gælder for virksomheder, herunder f.eks. bestemmelser om produktion, fødevarer og foderstoffer. Økologiloven er således et supplement til f.eks. fødevareloven, hvorfor autorisation til økologisk fødevarevirksomhed forudsætter, at der foreligger den fornødne autorisation eller registrering efter regler fastsat i medfør af fødevareloven. Det betyder, at økologiautorisationen automatisk bortfalder, hvis en virksomhed får frataget sin autorisation eller registrering i henhold til fødevarelovgivningen.

Økologiske virksomheder skal således overholde økologireglerne som den øvrige lovgivning.

En del af den lovgivning vedrører ikke den egentlige landbrugsforvaltning eller fødevareproduktion, men gælder generelt for al virksomhedsudøvelse.

Et eksempel på sådan lovgivning er reglerne om arbejdsmiljø. Hvis Fødevareministeriet i forbindelse med kontrollen af økologireglerne bliver opmærksom på arbejdsforhold, som strider mod arbejdsmiljølovgivningen, skal Arbejdstilsynet underrettes, jf. arbejdsmiljølovens § 75, stk. 2. Forholdet vil da alene blive bedømt i forhold til arbejdsmiljølovgivningen. Derimod vil det ikke være en overtrædelse af økologireglerne.

Anderledes forholder det sig med overtrædelse af regler efter dyreværnsloven. Konstaterede overtrædelser vil her typisk være en overtrædelse af en generel regel og samtidig en overtrædelse af de økologiske regler om dyrevelfærd. Ved grove overtrædelser vil forholdet blive anmeldt til politiet af Fødevareministeriet. Hermed sikres en samlet vurdering af overtrædelsen både i forhold til dyreværnsloven og i forhold til økologireglerne. Hertil kommer, at en overtrædelse, som kan vurderes som en mindre grov overtrædelse af de generelle regler, isoleret set kan blive betragtet som en grov overtrædelse af økologireglerne.

7. Lovforslagets indhold

Med forslaget videreføres og moderniseres hovedindholdet i den gældende lov.

Samtidig imødekommes i et vist omfang anbefalingerne fra Det Økologiske Fødevareråd. Det drejer sig f.eks. om anbefalingerne vedrørende lovens formålsbestemmelse, videreførelsen af Det Økologiske Fødevareråd, autorisation og Ø-mærket. Herudover afspejler lovforslaget rådets ønske om, at økologiens troværdighed sikres ved, at denne bl.a. udtrykkeligt skal indgå i forbindelse med administration af loven, herunder også i forbindelse med håndhævelse.

Lovens anvendelsesområde, jf. forslaget til § 1, vil som hidtil omfatte økologiske produkter og fødevarer i kæden fra "jord til bord".

Med forslaget til § 2 videreføres og udbygges den eksisterende formålsparagraf. Formuleringen er inspireret af økologiforordningens formålsbestemmelse

Det fremgår af forslaget til § 2, at formålet med loven er at fastsætte rammerne for den økologiske produktion og tilgodese forbrugernes interesse i og forventning om, at de økologiske produkter er produceret i overensstemmelse med økologireglerne.

Med forslaget til § 3 lægges det fast, at hensynet til økologiens omdømme og troværdighed skal vægtes tungt i forbindelse med administration af loven.

Det fremhæves, at forbrugerens tillid til den økologiske produktion er afgørende. Således fremhæves også princippet om forsigtighed, hvilket betyder, at der ved administrationen af økologireglerne vil skulle anlægges en fortolkning, der i størst muligt omfang tager højde for en sikring af, at produktionen er sket i henhold til økologireglerne.

Det foreslås i § 4 at videreføre Det Økologiske Fødevareråd. Rådet vil efter forslaget få til opgave at fremme, følge og vurdere udviklingsmulighederne for den danske økologisektor. Herudover skal rådet rådgive ministeren i spørgsmål vedrørende loven, om regler fastsat i medfør af loven, om implementering af EU-regler og andre internationale forpligtelser i forhold til den økologiske produktionsmetode og endelig rådgive ministeren i andre spørgsmål vedrørende økologi.

For at sikre en bred repræsentation i Det Økologiske Fødevareråd vedrørende miljømæssige aspekter foreslås det endvidere, at Det Grønne Kontaktudvalg, der er et samarbejdsorgan mellem de landsdækkende natur- og miljøorganisationer i Danmark, får mulighed for en plads i rådet. Under hensyn til, at økologi er et væsentligt indsatsområde i forbindelse med gennemførelsen af det danske landdistriktsprogram, foreslås det ligeledes, at Landdistrikternes Fællesråd får plads i rådet. Herudover foreslås det, at også Danske Erhverv og Danske Akvakultur bliver repræsenteret i rådet.

Den foreslåede bestemmelse i § 5 om brug af den økologiske betegnelse er en videreførelse af den gældende lovs § 3, stk. 1. Bestemmelsen fastslår generelt, at jordbrugs- og fiskeriprodukter m.v., der er omfattet af loven, ikke må sælges som økologiske, hvis de ikke er fremstillet efter den økologiske produktionsmetode og i overensstemmelse med gældende regler eller EU-forordningsbestemmelser herom.

Der er tale om en central bestemmelse, der har til formål dels at sikre forbrugernes tillid til den økologiske produktionsmetode ved at beskytte mod uretmæssig brug af betegnelsen ”økologisk”, dels at beskytte producenter og virksomheder mod urimelig konkurrence fra andre, der ved uretmæssigt at betegne et produkt som økologisk forsøger at opnå en højere pris.

Den foreslåede bestemmelse i § 6 er ny og præciserer, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri er bemyndiget til at fastsætte regler om udformningen og anvendelsen af økologikontrolmærket (Ø-mærket). Samtidig foreslås det udtrykkeligt fastsat, at Ø-mærket kan anvendes i forbindelse med oplysning og undervisning om økologi.

Ø-mærket er et offentligt kontrolmærke, som viser, at det mærkede produkt er produceret (herunder tilvirket, pakket eller mærket m.m.) på en bedrift eller virksomhed, der er kontrolleret af de danske myndigheder. Et økologisk produkt behøver ikke at være mærket med Ø-mærket.

I forslaget til kapitel 4 præciseres og samles alle centrale bestemmelser om autorisation, herunder nægtelse, bortfald og tilbagekaldelse. Formuleringerne er opdateret og bragt i overensstemmelse med lignende bestemmelser inden for anden lovgivning på Fødevareministeriets område.

Med forslaget til § 7 tydeliggøres det, at både fysiske og juridiske personer kan autoriseres til økologisk drift af en bestemt virksomhed. Denne ændring er begrundet i, at ejerforholdene inden for sektoren i højere grad end tidligere er præget af interessentskaber og andre selskabskonstruktioner.

Formålet med bestemmelsen i § 8 er generelt at sikre, at der ikke til skade for økologiens troværdighed kan ske omgåelse af autorisationsreglerne ved, at en person, der har fået fratrækt sin autorisation, opretter et interessentskab, aktieselskab eller lignende og derved får udstedt en ny autorisation til at drive økologisk virksomhed. Forslagene til § 8, stk. 2 og 3, indeholder derfor bestemmelser om, at

interessentskaber, aktieselskaber m.v. kan nægtes autorisation, hvis personer på bestemte poster eller med væsentlig indflydelse på selskaberne ikke opfylder betingelserne for personligt at kunne autoriseres.

Ved administrationen af bestemmelsen skal der særligt lægges vægt på hensynet til økologiens troværdighed, som beskrevet i formålsbestemmelsen.

Reglerne om bortfald af autorisation er efter den gældende lov fastsat administrativt. Med forslaget til § 9 vil reglerne fremgå direkte af loven.

Forslaget til § 10 om tilbagekaldelse af autorisationen er i hovedtræk en videreførelse af § 4, stk. 1, i den gældende lov, idet der dog er foretaget en præcisering og en yderligere udvidelse af området for, hvornår der er grundlag for at tilbagekalde en autorisation.

Det er i forslaget præciseret, at tilbagekaldelsen er betinget af, at autorisationsindehaveren har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af økologireglerne. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, vil der i administrationen særligt skulle lægges vægt på hensynet til økologiens troværdighed.

Formålet med forslaget til § 10 er at sikre, at personer, der begår grove overtrædelser af økologireglerne, ikke kan fortsætte med at drive økologisk virksomhed. Forslaget sigter derfor på at give mulighed for, at personer, der har haft ansvaret for eller væsentlig indflydelse på driften i form af ejerskab eller medlemskab af direktion, får tilbagekaldt alle de autorisationer, som de har del i.

Forslaget til § 10, stk. 2, er nyt. Forslaget skal sikre, at en person, der har fået tilbagekaldt sin autorisation, ikke kan fortsætte som medejer eller medlem af direktionen i et selskab, der er autoriseret i henhold til økologireglerne. Tilsvarende sikres det i stk. 3, at såfremt et interessentskab eller kommanditselskab eller et aktie- eller anpartsselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar får tilbagekaldt sin autorisation, kan de personlige autorisationer, som de ansvarlige personer i selskabet måtte have til personligt ejede bedrifter eller virksomheder, også tilbagekaldes.

Hvis en autoriseret virksomhed i en periode på 1 år ikke har haft økologisk aktivitet, foreslås det i § 10, stk. 4, at autorisationen kan tilbagekaldes.

Det foreslås som § 11 at indsætte en bestemmelse om, at såfremt den daglige drift af virksomheden ikke varetages af autorisationsindehaveren selv, skal den daglige drift forestås af en person, der kan opnå autorisation. Bestemmelsen skal sikre, at den person, der forestår driften, også har indsigt i, hvordan forholdene på virksomheden er.

Det foreslås, at kravene til den daglige leder af driften er de samme som til autorisationsindehavere for at sikre, at driften foretages af personer, der ikke er kendt for overtrædelser af økologireglerne. I tilfælde, hvor den daglige leder ikke opfylder betingelserne for at opnå autorisation, vil autorisationsindehaverens autorisation efter forslaget kunne tilbagekaldes, såfremt lederen af den daglige drift ikke fratræder.

Det foreslås i § 12, at en afgørelse om tilbagekaldelse af autorisationen kan forlanges indbragt for domstolene. Bestemmelsen, der skal sikre den enkelte borgers retssikkerhed i forbindelse med tilbagekaldelsen af en autorisation, svarer til § 4, stk. 4, i den gældende lov. Der er ret til domstolsprøvelse, uanset om det drejer sig om nægtelse, bortfald eller tilbagekaldelse af autorisation. Efter forslaget har sagsanlæg kun opsættende virkning, hvis retten bestemmer det. Dette er en ændring i forhold til gældende lov, hvorefter sagsanlæg har opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

Lovforslaget indeholder herudover en række bestemmelser af mere administrativ karakter. Bestemmelserne svarer i hovedtræk til det, der fremgår af den gældende lov, men er tilpasset sprogligt og lovteknisk.

Af disse bestemmelser svarer forslaget til § 13 om gennemførelse af EU-forskrifter til § 2, stk. 1, i den gældende lov, forslaget til § 14 om en generel bemyndigelse til at fastsætte regler svarer til § 2, stk. 3 og 4, i den gældende lov og forslaget til § 15 til § 2, stk. 5. Forslaget til § 16 om betalingsforpligtelser svarer til den gældende lovs § 6, forslaget til § 17 om offentliggørelse svarer til den gældende lovs § 8, forslaget til § 18 om klageadgang svarer til den gældende lovs § 9, forslaget til § 19 om adgang uden retskendelse

svarer til den gældende lovs § 10, forslaget til § 20 om pligt til at yde myndigheden bistand svarer til den gældende lovs § 11, forslaget til §§ 21- 23, om påbud og forbud svarer til den gældende lovs § 3, stk. 2 og 3, og § 7, forslaget til § 24 om straf svarer til den gældende lovs § 12 og 13, og endelig svarer forslaget til § 25 om administrative bøder til den gældende lovs § 14.

For at sikre den bedst mulige kommunikation til de berørte brancher vil der forud for lovens ikrafttræden blive udarbejdet en kommunikationsplan. Planen vil blive drøftet i relevante fora, herunder med medlemmerne af Det Økologiske Fødevareråd. Herudover vil der blive informeret om lovens indhold i et nyhedsbrev samt på Fødevareministeriets hjemmeside.

8. Lovovervågning

Forslaget er omfattet af lovovervågning med henblik på at vurdere, om moderniseringen og den tilpasning, der er indeholdt i loven, har den tilsigtede virkning. Lovens effekt vil blive undersøgt senest 3 år efter lovens ikrafttræden.

9. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget er udvalgt til at gennemgå en ligestillingsvurdering. På den baggrund er der foretaget en vurdering af lovforslaget med henblik på at sikre, at lovforslaget ikke er kønsdiskriminerende eller på anden måde kan medføre en utilsigtet skævhed mellem kønnene.

Lovforslaget vurderes ikke at indeholde forskellige konsekvenser for den kvindelige og den mandlige befolkning, eller for dele af disse grupper.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten, kommuner eller regioner.

11. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Størstedelen af de oplysninger, erhvervet skal indberette i henhold til den gældende lovgivning vedrørende økologi, kan allerede i dag indberettes elektronisk. I takt med udviklingen af Fødevareministeriets edb-systemer vil denne mulighed blive øget.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering med henblik på vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

Styrelsen vurderer, at forslaget ikke indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet i et omfang, der berettiger, at det bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

12. De administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

13. De miljømæssige konsekvenser

Forslaget skønnes at have positive miljømæssige konsekvenser i begrænset omfang, idet lovforslaget og de øvrige indsatser, der er et led i regeringens tiltag på økologiområdet, samlet forventes at bidrage til et større økologisk produktionsareal og dermed samlet set et lavere forbrug af sprøjtemidler og gødningsstoffer, hvilket blandt andet kan bidrage til beskyttelse og forbedring af miljøet.

14. Forholdet til EU-retten

Økologiområdet er reguleret på EU-plan af Rådets forordning (EØF) nr. 2091/92 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer (økologiforordningen). Forordningen giver mulighed for nationalt at fastsætte strengere regler for den animalske produktion.

Forordninger er efter EF-traktatens artikel 249 umiddelbart gældende i medlemsstaterne. Det kan dog være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udstede nationale regler til supplerende af en forordnings bestemmelser. Der kan desuden være tale om udstedelse af regler af mere administrativ art, f.eks. om administrerende myndighed, ansøgningsprocedure, kontrol, tilsyn m.v.

Der er i juni 2007 vedtaget en ny forordning (Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) 2092/91 (EUT 2007, L 189, s. 1)), der anvendes fra den 1. januar 2009.

Udmøntningen af bemyndigelserne i lovforslaget vil i en række tilfælde kunne nødvendiggøre underretning af EU-Kommissionen, evt. under iagttagelse af informationsproceduredirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 22. juni 1998 nr. 98/34/EF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter.

15. Hørte myndigheder og organisationer

3F, Advokat Richard Sand, Advokaterne Hovedvagtsgade 6, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Bager- og Konditormestre i Danmark, Beagle Klubben, BFID Brancheforeningen for Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Bioteknologisk Institut, Bryggeriforeningen, Center for Miljø og Toksikologi på DHI, COOP A/S, DAKOFO, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Fiskehandlere, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeriundersøgelser, Danmarks Fødevareforskning, Danmarks Frugthandlere, Danmarks Gedeavlerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Kaninavlerforening, Danmarks Krebseavlerforening, Danmarks Landboudom, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Økologisk Gedeavlerforening, Dansk Akvakultur, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfjerkræ, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Flavour Organisation, Dansk Fødevareråd, Dansk Gartneri, Dansk Havbrugerforening, Dansk Industri, Dansk Isindustri, Dansk Juletrædyrkerforening, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Pelsdyrfoderforening, Dansk Planteværn, Dansk Skovforening,

Dansk Slagtefjerkræ, Dansk Supermarked, Dansk Svineproduktion, Dansk Transport og Logistik, Dansk Varefakta Nævn, Dansk Åleproducent Forening, Danske Biavlernes Landsforening, Danske Frøavlere, Danske Helsekostforretningers Brancheforening, Danske Læskedrik Fabrikker, Danske Regioner, Danske Slagterier, Danske Slagtermestres Landsforening, Danske Svineproducenter, Danske Veterinærhygiejniskeres Organisation, DataLogisk ApS, Datatilsynet, De Danske Skovdyrkerforeninger, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyrlægeforening, Den Grønne Nøgle, Det Dyreetiske Råd, Det Grønne Kontaktudvalg, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet, Det Økologiske Fødevareråd, Det Økologiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Diabetesforeningen, DLF-TRIFOLIUM A/S, Dronningeavlforeningen af 1921, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsrådet, Emballage- og Transportinstituttet, Emballageindustrien, Erhvervsbiavlerne, Farve- og Lakindustrien, FDB, Forbrugerrådet, Foreningen af autoriserede vildtbehandlingsvirksomheder, Foreningen af dagligvaregrossister, Foreningen af Danske Fiskefoderfabrikker, Foreningen af Danske Handelsmøller, Foreningen af Danske Spiritusfabrikker, Foreningen af Frugtimportører i Danmark, Foreningen af Kommunale Chefer, Foreningen af Miljømedarbejdere i kommunerne, Foreningen af Tilsynsfunktionærer, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen Servicehunde til Handicappede, Frie Bønder Levende Land, Frugtindustriforeningen, Fødevarøkonomisk Institut, GEUS, Greenpeace, Gigtforeningen, Grønne familier, HTS Handel, Transport og Service, Hedeselskabet, Helsebranchens Leverandørforening, HORESTA, Håndværksrådet, ITD International Transport Danmark, Kaffe- og Teimportørforeningen, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, København Fur, Motions- og Ernæringsforbundet, KVL, Københavns Universitet, Det Biovidenskabelige Fakultet, Landbrugsrådet, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af danske Mælkeproducenter, Landsforeningen Dansk Fåreavl, Landsforeningen Danske Maskinstationer, Landskontoret for Heste, Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere, Ledernes Hovedorganisation, LIF, Lægemiddelindustriforeningen, Margarine Industri Foreningen, Mejeriforeningen, Motions- og Ernæringsrådet, Nærbutikkernes Landsforening, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet, NOAH, NOPALAX, Organisationen Dansk Aquakultur, Ostehandlerforeningen for Danmark, Papirvareindustriens Arbejdsgiverforening, PCG, Producenter af Komprimerede Gasser, Plastindustrien i Danmark, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger, Sammenslutningen af Danske Havne, Sammenslutningen af etniske Erhvervsdrivende, Sammenslutningen af Danske Småøer, Scan, Scanpharm A/S, SEDAN, SPF-Danmark, Statens Skadedyrlaboratorium, Udvalg for Kontrol med Økologisk Jordbrug, Verdensnaturfonden, Veterinærmedicinsk Industriforening, V & S Distillers, VSOD, Øgruppen – Dansk Økologileverandørforening, Økologisk Landsforening.

16. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Positive konsekvenser i begrænset omfang	Ingen
Forholdet til EU-retten	Udmøntningen af bemyndigelserne i lovforslaget vil i en række tilfælde kunne nødvendiggøre underretning af EU-Kommissionen, evt. under iagttagelse af informationsproceduredirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 22. juni 1998 nr. 98/34/EF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Lovens anvendelsesområde, formål m.v.

Til § 1

Lovens anvendelsesområde vil efter forslaget til § 1, som hidtil omfatte økologiske jordbrugs- og fiskeriprodukter og fødevarer i kæden fra ”jord til bord” – f.eks. frø, planter, foder, dyr og fødevarer. En tilsvarende afgrænsning af anvendelsesområdet findes i den gældende lovs § 1.

Loven fastsætter således rammerne for en regulering af produktion, opbevaring, tilberedning, import og markedsføring af økologiske jordbrugs- og fiskeriprodukter og fødevarer ”fra jord til bord”, dvs. fra primærproduktionen inden for landbrug og fiskeri til produkterne når forbrugeren.

Til § 2

Med forslaget til § 2 videreføres og udbygges formålsparagraffen i den gældende lovs § 1. Det fremgår af forslaget til § 2, at formålet med loven er at fastsætte rammerne for den økologiske produktion og tilgodese forbrugernes interesse i og forventning om, at de økologiske produkter er produceret i overensstemmelse med økologireglerne.

Den økologiske produktion er i høj grad afhængig af forbrugernes holdninger og interesser. I forbindelse med en styrket udbredelse af bæredygtig, økologisk virksomhed indgår økologiens troværdighed derfor som en afgørende faktor sammen med en sikring af forbrugernes mulighed for at vælge produkter efter ønsker og behov.

Det er endvidere et formål, at den økologiske produktion sker under særlig hensyntagen til målsætninger om miljømæssig bæredygtighed, sunde varer og respekt for dyrevelfærd. Loven skal således være med til at sikre, at den økologiske produktion fortsat kan levere de varer, der efterspørges, og samtidig levere en samfundsmæssig gevinst i form af eksempelvis lavere forbrug af sprøjtemidler og gødningsstoffer, hvilket blandt andet kan bidrage til beskyttelse og forbedring af miljøet.

Endelig er det i den foreslåede bestemmelse angivet, at det samtidig er et mål at skabe en fair konkurrence og et velfungerende marked for de økologiske produkter.

Forslaget til § 2 er formuleret, så det ligger inden for rammerne af de mål og principper, som fremgår af den nye økologiforordning, jf. Almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 4.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse i § 3 er ny. Med forslaget fastslås det, at hensynet til økologiens omdømme og troværdighed skal vægtes tungt i forbindelse med administration af loven.

Det fremhæves, at forbrugernes tillid til den økologiske produktion er afgørende. Forslaget indebærer, at økologiens omdømme og fastholdelse af forbrugernes tillid til den økologiske produktion vil blive tillagt stor vægt, når der skal træffes afgørelser på lovens område. Det vil i nogle tilfælde medføre, at der træffes afgørelser, der ellers ville kunne anses for meget vidtgående i forhold til den enkelte økologiske producent.

Endvidere fastslås det udtrykkeligt, at hensynet til det økologiske forsigtighedsprincip i forhold til produktion og forarbejdning af økologiske produkter skal indgå ved administrationen. Princippet om forsigtighed er et af grundprincipperne i økologisk produktion.

Brugen af industrielt fremstillede pesticider og andre miljøfremmede stoffer er generelt ikke tilladt i økologien. Udelukkelsen er udtryk for et andet og mere vidtgående forsigtighedsprincip end den risikovurdering, som f.eks. ligger til grund for godkendelsen af pesticider i konventionelt landbrug.

Det økologiske forsigtighedsprincip ligger også til grund for mange af de økologiske regler for dyrehold. Ved behandling med veterinære lægemidler er tilbageholdelsestiden f.eks. dobbelt så lang som fastsat i den generelle lovgivning. Forsigtighedsprincippet afspejles herudover i reglerne om tilvirkning af økologiske fødevarer, idet tilvirkningen bl.a. skal ske ved anvendelse af et begrænset antal særligt tilladte tilsætnings- og hjælpestoffer.

Princippet om forsigtighed er også indarbejdet i den gældende kontrolordning. Her er den økologiske producent f.eks. forpligtet til at fjerne enhver henvisning til den økologiske produktionsmetode, hvis der er mistanke om, at et produkt ikke opfylder de økologiske produktionsregler.

Det økologiske forsigtighedsprincip er endvidere direkte udmøntet i den nye økologiforordning (jf. Almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 4), både for så vidt angår den primære økologisk produktion og produktionen af fødevarer. Det fremgår således bl.a. af artikel 6 og 7 som et særligt princip, der gælder for forarbejdning af såvel fødevarer som økologisk foder. I begge tilfælde skal forarbejdning ske med forsigtighed, helst ved anvendelse af biologiske, mekaniske og fysiske metoder. Endvidere skal den kontrolordning, der indføres ved økologiforordningen, jf. artikel 27, stk. 2, mindst omfatte anvendelse af forsigtigheds- og kontrolforanstaltninger.

Disse overordnede hensyn til troværdighed og forsigtighed vil generelt finde anvendelse i forbindelse med lovens administration, herunder ved fastsættelse af generelle regler efter loven, ved fastsættelse af vejledninger og normer som rammer og retningslinjer for myndighedernes praksis og ved konkrete afgørelser efter loven. Herved sikres en konsekvent, sammenhængende og fremadrettet tilgang til den økologiske produktion.

Til kapitel 2

Det Økologiske Fødevareråd

Til § 4

Til stk. 1

Med forslaget til stk. 1 videreføres Det Økologiske Fødevareråd. Bestemmelsen svarer dermed til bestemmelsen i den gældende lovs § 5, stk. 1, 1. led.

Til stk. 2

Med forslaget til stk. 2 præciseres det, at rådet beskæftiger sig med hele den økologiske sektor og ikke alene med den økologiske jordbrugsproduktion. Bestemmelsen svarer dermed i hovedtræk til bestemmelsen i den gældende lovs § 5, stk. 1, 2. led.

Endvidere præciseres det, at Det Økologiske Fødevareråd skal rådgive ministeren i spørgsmål omfattet af loven samt i andre spørgsmål af betydning for økologisektoren. Som eksempel kan nævnes rådgivning i forbindelse med økologiprojekter under innovationsloven. Rådet vil således som hidtil blive hørt i forbindelse med forberedelse af ny regulering af betydning for økologien. Det vil også blive hørt i forbindelse med andre spørgsmål, der er af betydning for udvikling af sektoren, som f.eks. eksportstrategi, forskning i økologi og kampagner for økologi.

Til stk. 3

I stk. 3 foreslås det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri udpeger medlemmer af Det Økologiske Fødevareråd efter indstilling fra en række angivne organisationer og myndigheder. Bestemmelsen svarer til § 5, stk. 3, i den gældende lov, idet dog kredsen af indstillingsberettigede er tilpasset udviklingen i organisationsstrukturen.

For at sikre en bred repræsentation i rådet vedrørende miljømæssige aspekter foreslås det endvidere, at Det Grønne Kontaktudvalg, der er et samarbejdsorgan mellem de landsdækkende natur- og miljøorganisationer i Danmark, får indstillingsret. Under hensyn til, at økologi er et væsentligt indsatsområde i forbindelse med gennemførelsen af det danske landdistriktsprogram, foreslås det endvidere, at Landdistrikternes Fællesråd får indstillingsret til rådet

Dansk Erhverv repræsenterer på fødevarerområdet alle led i fødevarekæden fra jord til bord, herunder importører, grossister, detailhandel og hotel- og restaurationsbranchen. I og med at økologien er blevet mere udbredt i forskellige brancher, foreslås det, at Dansk Erhverv gives indstillingsret til Det Økologiske Fødevareråd.

Det vurderes, at der er interessante udviklingsmuligheder i opdræt af økologiske fisk. Det foreslås derfor, at Dansk Akvakultur ligeledes gives indstillingsret til Det Økologiske Fødevareråd.

Repræsentanten for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil som hidtil være formand for rådet.

Til stk. 4

For at sikre, at sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd til enhver tid kan tilpasses udviklingen og således, at der administrativt kan tages hensyn til ressortomlægninger i centraladministrationen, sammenlægning, opsplitning eller nydannelse af organisationer, foreslås det i stk. 4, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan bestemme, at andre organisationer eller myndigheder kan indstille medlemmer til rådet. Rådet vil kunne indstille til ministeren at træffe bestemmelse herom.

Til stk. 5

Med forslaget til stk. 5 videreføres bestemmelsen i den gældende lovs § 5, stk. 5, idet der dog er sket en sproglig forenkling. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri vil således som hidtil fastsætte forretningsorden og regler for Det Økologiske Fødevareråds arbejde, herunder om sekretariatsbetjening af rådet. Det er hensigten, at der i forretningsordenen fastsættes bestemmelser om, at rådet kan bestemme, at der skal medvirke særligt sagkyndige i rådets arbejde.

Til kapitel 3

Markedsføring

Til § 5 (Brug af den økologiske betegnelse)

Den foreslåede bestemmelse er i hovedtræk en videreførelse af den gældende lovs § 3, stk. 1. Bestemmelsen fastslår generelt, at produkter m.v. omfattet af denne lov ikke må markedsføres eller sælges som økologiske, hvis de ikke er fremstillet efter den økologiske produktionsmetode i overensstemmelse med gældende regler herom. Jordbrugs- og fiskeriprodukter m.v., der lovligt er markedsført som økologiske i de øvrige EU-medlemslande eller EØS-lande, kan dog også i Danmark markedsføres som økologiske.

Bestemmelsen foreslås videreført for at sikre beskyttelsen af betegnelsen ”økologisk” i forhold til de produkter inden for fiskerisektoren, der ved dansk lovgivning tillige er blevet omfattet af reglerne for økologisk produktion. Produkter som f.eks. mad, anvendt eller fremstillet i storkøkkener, som eventuelt fremover alene omfattes af danske regler for økologisk produktion, vil i givet fald på tilsvarende vis blive beskyttet.

Der er tale om en central bestemmelse, der sammen med forordningens bestemmelser har til formål dels at sikre forbrugernes tillid til den økologiske produktionsmetode ved at beskytte mod uretmæssig brug af betegnelsen ”økologisk”, dels at beskytte producenter og virksomheder mod ubillig konkurrence fra andre, der ved uretmæssigt at betegne et produkt som økologisk forsøger at opnå en højere pris eller en større afsætning, jf. i øvrigt Almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 5.

Bestemmelsen vil i lighed med hidtidig praksis primært finde anvendelse i tilfælde, hvor producenter, mellemhandlere eller forsyningsvirksomheder afsætter eller markedsfører produkter under henvisning til, at de er økologiske, selv om produkterne er produceret konventionelt. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse, hvor en producent afsætter eller markedsfører produkter, der efter den pågældende producents opfattelse er økologiske, selv om producenten ikke har været autoriseret, og dermed ikke har været underlagt kontrol.

Til § 6 (Ø-mærket)

Den i § 6 foreslåede bestemmelse er ny, idet der ikke tidligere har været en særskilt lovbestemmelse om økologikontrolmærket (Ø-mærket). Reguleringen af mærket er hidtil sket med hjemmel i den gældende lovs § 2, stk. 3, der bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om mærkning.

Ø-mærket er et offentligt kontrolmærke, der blev introduceret i 1989. Ø-mærket viser, at den seneste produktion (herunder tilvirkning, pakning, mærkning, m.v.) af det mærkede produkt er sket på en bedrift eller virksomhed, der er kontrolleret af de danske myndigheder. Det er frivilligt for den autoriserede producent at anvende Ø-mærket.

På de områder, hvor der i dag er produktionsregler, er det reguleret, i hvilket omfang mærket må anvendes. Der er på nuværende tidspunkt tre bekendtgørelser, der regulerer produktion af henholdsvis økologiske fødevarer, økologiske jordbrugsprodukter, der skal anvendes til nonfood, og økologiske produkter fra akvakulturbrug.

Til stk. 1

Med forslaget til stk. 1 bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at fastsætte regler om udformningen af Ø-mærket. Ø-mærkets grafiske udformning fremgår i dag af bekendtgørelse nr. 605 af 15. juni 2006 om økologiske fødevarer m.v. Ø-mærket har følgende udformning:

Til stk. 2

Med forslaget til stk. 2 bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til at fastsætte regler om anvendelse af Ø-mærket på produkter omfattet af lovforslaget.

Efter den eksisterende regulering kan Ø-mærket anvendes i forbindelse med markedsføring af økologiske produkter, når den seneste produktion eller tilberedning, herunder f.eks. pakning og mærkning, er sket på en virksomhed, der er autoriseret efter økologiloven. Denne regulering videreføres umiddelbart.

Herudover vil der fremover kunne fastsættes regler om anvendelse af Ø-mærket i forbindelse med skiltning og reklame for produkter produceret i henhold til bestemmelserne i økologiforordningen eller bestemmelser fastsat efter denne lov. Der vil f.eks. kunne fastsættes regler om, at Ø-mærket kan anvendes i annoncer, vinduesdekorationer, på plasticposer m.m. Dette gælder også i forbindelse med markedsføring af økologiske produkter, hvor den seneste produktion eller tilberedning er sket på en virksomhed kontrolleret af myndighederne eller kontrolorganerne i et andet EU-medlemsland, eller hvor produkterne er importeret fra et tredjeland i henhold til bestemmelserne i økologiforordningen eller efter bestemmelser fastsat i medfør af denne lov.

Med forslaget til stk. 2 er det præciseret, at Ø-mærket kun må anvendes på produkter omfattet af loven. Det vil sige, at Ø-mærket ikke må bruges til f.eks. markedsføring af f.eks. kosmetik og tøj.

Til stk. 3

Med stk. 3 foreslås det, at Ø-mærket kan anvendes i forbindelse med undervisning og oplysning om økologi.

I forbindelse med udbredelse af kendskabet til den økologiske produktionsmetode m.v. har det vist sig hensigtsmæssigt at anvende Ø-mærket f.eks. i forbindelse med informationskampagner om økologi og den økologiske produktionsmetode samt i undervisningsmateriale f.eks. til skoleelever. Herudover kan det være praktisk i forbindelse med informationssøgning bl.a. på hjemmesider, hvor der ligger faktuelle oplysninger om økologi.

Til kapitel 4

Autorisation

Reglerne om autorisation har hidtil været fastsat dels i loven, dels på bekendtgørelsesniveau.

Med de i forslaget til kapitel 4 foreslåede bestemmelser præciseres og samles alle centrale regler om autorisation, herunder om fratagelse, i ét kapitel i loven.

Herudover er der foreslået en række nye regler, der har til hensigt at modvirke spekulation i omgåelse af reglerne og dermed medvirke til at sikre den fortsatte tillid til de økologiske produkter. Denne præcisering

i forhold til den gældende lov er begrundet i, at ejerforholdene inden for sektoren i højere grad end tidligere er præget af interessentskaber og forskellige selskabskonstruktioner.

Til § 7 (Meddelelse af autorisation)

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny, idet bestemmelserne om meddelelse af autorisation hidtil alene har været fastlagt på bekendtgørelsesniveau.

Efter forslaget kan fødevareministeren som nu udstede autorisation til drift af virksomheder, der drives i overensstemmelse med EU-reglerne og de danske regler om økologisk produktion.

Til stk. 2

Med forslaget til stk. 2 tydeliggøres det, at autorisation kan meddeles til både fysiske og juridiske personer til økologisk drift af en bestemt virksomhed.

For så vidt angår juridiske personer, er det en forudsætning, at den relevante lovgivning er overholdt, f.eks. at selskabet i henhold til selskabslovgivningen er registreret eller anmeldt som værende under registrering eller stiftelse i Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at fødevareministeren bemyndiges til at kunne fastsætte nærmere regler om autorisation. En tilsvarende hjemmel findes i den gældende lovs § 2, stk. 2.

Der vil med hjemmel i bestemmelsen kunne fastsættes regler om hvilke virksomhedstyper, der kan autoriseres, og hvordan de autoriseres, herunder hvilke oplysninger der skal foreligge ved ansøgningen.

Det vil således med hjemmel i bestemmelsen f.eks. kunne fastsættes, at detailvirksomheder, der alene køber eller sælger færdigemballerede og færdigmærkede varer, ikke skal autoriseres.

Bestemmelsen i stk. 3 vil endvidere blive anvendt til fastsættelse af regler af mere detaljeret, teknisk karakter, f.eks. bestemmelser om anvendelse af særligt ansøgningsskema, udarbejdelse af økologirapport, herunder krav til virksomhederne om at beskrive egenkontrolprocedure, pligt til skriftlig underretning ved væsentlige ændringer i driften, samt krav om oplysninger om skift af ejer, bruger eller ansvarlig driftsleder.

Der vil kunne fastsættes bestemmelser om, at autorisation meddeles for en periode.

Autorisation meddeles som hovedregel tidsubegrænset. For visse typer af virksomheder, f.eks. foderstof-virksomheder, meddeles autorisationen dog for et år ad gangen.

De regler af praktisk og teknisk karakter, der er fastsat i de eksisterende bekendtgørelser, vil i vidt omfang blive videreført.

Som noget nyt er det hensigten at fastsætte krav om, at ansøger i forbindelse med ansøgning om autorisation til drift af en jordbrugsbedrift skal oplyse, om denne inden for de forudgående 5 år er blevet fundet skyldig i et strafbart forhold i henhold til en eller flere relevante lovgivninger, herunder f.eks. lov om dyrevelfærd. Det vil med hjemmel i stk. 3 blive fastsat, hvilke overtrædelser, der vil kunne danne baggrund for en nægtelse af en autorisation, jf. forslaget til § 8, stk. 1, nr. 2. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 8.

Til § 8 (Nægtelse af autorisation)

Med forslaget til § 8 sikres det, at hensynet til økologiens troværdighed kan indgå i vurderingen af, hvorvidt en ansøger kan opnå autorisation.

Bestemmelsen afløser § 4, stk. 3, i den gældende lov om muligheden for at nægte autorisation. De gældende regler giver mulighed for et meget vidt skøn i forbindelse med nægtelse af autorisation, uden at ansøger på forhånd har mulighed for at tage højde for de forhold, der lægges vægt på ved afgørelser herom. I forslaget er bestemmelsen omformuleret, så det klart fremgår, at nægtelse vil have baggrund i den pågældendes forudgående adfærd, hvis denne adfærd kan give grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet i overensstemmelse med økologireglerne.

Bestemmelsen er indsat af hensyn til økologiens troværdighed, idet det må anses for uholdbart, hvis en autorisation ikke kan nægtes, når ansøgers hidtidige adfærd giver anledning til at antage, at økologireglerne ikke vil blive fulgt.

Der vil i hvert enkelt tilfælde blive foretaget en konkret vurdering, hvor hensynet til den enkelte overfor hensynet til økologiens troværdighed afvejes med respekt af proportionalitetsprincippet.

Inden for Fødevareministeriets område findes en tilsvarende bestemmelse i § 92 i lov om fiskeri og fiskeriopdræt, jf. lovbekendtgørelse nr. 372 af 26. april 2006, med senere ændringer.

Til stk. 1

Efter forslaget til stk. 1, nr. 1, kan autorisation af personer (fysiske eller juridiske) nægtes, hvis ansøgers autorisation inden for de forudgående 5 år er blevet tilbagekaldt, og der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil drive virksomheden i overensstemmelse med reglerne.

Når perioden for en tilbagekaldelse er udløbet, vil personen som udgangspunkt på ny kunne søge om og få meddelt autorisation til økologisk virksomhed, hvis produktionsreglerne er opfyldt.

Som eksempel på, at autorisation alligevel kan nægtes, kan nævnes, at en person efter fratagelsen er fortsat med at markedsføre produkter fra sin virksomhed med henvisning til den økologiske produktionsmetode på trods af, at virksomheden ikke længere er autoriseret og dermed ikke underlagt kontrol.

Med forslaget til nr. 2, skærpes de gældende regler. Efter forslaget kan autorisation nægtes, hvis ansøgeren inden for de forudgående 5 år er fundet skyldig i et strafbart forhold, der kan give grund til at antage, at den pågældende ikke vil drive virksomheden i overensstemmelse med reglerne. Det er hensigten, at der ved vurderingen af personens habilitet i forhold til økologireglerne også kan lægges vægt på strafbare forhold, som er begået efter andre regler, som har relevans for den økologiske produktion. Som eksempel kan nævnes, at en person er blevet idømt bøde efter dyreværnslovens regler som følge af vanrøgt af dyr. Det vil af bekendtgørelsen fremgå, hvilke nærmere regler i anden lovgivning, der vil indgå i vurderingen. Indtil videre vil muligheden for at nægte autorisation med hjemmel i den foreslåede bestemmelse alene blive udnyttet i forbindelse med ansøgninger om autorisation til økologisk drift af en jordbrugsbedrift.

Med forslaget til nr. 3 sigtes der på de situationer, hvor der i øvrigt foreligger oplysninger om den pågældende, som giver grund til at antage, at den pågældende ikke vil drive virksomheden i overensstemmelse med reglerne. Den foreslåede bestemmelse er en skærpelse i forhold til de nuværende regler. Som eksempel på et tilfælde, hvor den foreslåede bestemmelse kan bringes i anvendelse, kan nævnes, at en person som konventionel landmand ved behandling af dyr med veterinære lægemidler har erkendt groft

at have overtrådt den almindelige tilbageholdelsestid, men at der endnu ikke er afsagt endelig dom i en verserende straffesag herom.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at interessentskaber og kommanditselskaber skal kunne nægtes autorisation, hvis der om en af deltagerne foreligger oplysninger, som efter stk. 1 kan begrunde nægtelse af autorisation. Der er tale om en skærpelse i forhold til de gældende regler.

Bestemmelsen skal sikre, at hensynene bag forslagens stk. 1 ikke kan omgås ved, at der søges om autorisation til økologisk virksomhed i selskabsform.

Til stk. 3

Efter stk. 3 foreslås det som noget nyt, at et aktie- eller anpartsselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar kan nægtes autorisation, hvis der om et medlem af selskabets direktion foreligger oplysninger, som efter stk. 1 kan begrunde nægtelse af autorisation. Bestemmelsen er afgrænset således, at den alene finder anvendelse på personer, der har direkte indflydelse på den daglige drift af den økologiske virksomhed. Personer, der alene har en økonomisk interesse, som f.eks. en hovedaktionær, er derfor ikke omfattet.

I lighed med bestemmelsen i stk. 2 skal den foreslåede bestemmelse sikre, at hensynene bag forslagens stk. 1 ikke kan omgås ved, at der søges om autorisation til økologisk virksomhed i selskabsform.

Til § 9 (Bortfald af autorisation)

Reglerne om bortfald af autorisation ved producent-, bruger- og ejerskifte har hidtil været fastsat på bekendtgørelsesniveau. Med forslaget til § 9 fastsættes reglerne direkte i loven.

Ved producent- eller brugerskifte forstås situationer som forpagtning eller tilsvarende situationer, hvor brugsretten og den samlede virksomhed overlades til anden bruger, uden at ejendomsretten overføres.

Ved ejerskifte forstås alle situationer, hvor en autoriseret jordbrugsbedrift i sin helhed eller en virksomhed skifter ejer. Herunder hører alle former for overdragelse i levende live, ekspropriation, overdragelse på tvangsauktion, hvis et bo tages under konkursbehandling m.v. samt ved arv, herunder udlevering af et bo til behandling ved bobestyrer, overtagelse af jordbrugsbedriften eller virksomheden i forbindelse med udlevering til privat skifte eller uskiftet bo, og hvis jordbrugsbedriften eller virksomheden udlægges som et arveudlæg.

Derimod vil der ikke være tale om et ejerskifte, hvis der f.eks. i et aktieselskab sker en udskiftning af en eller flere aktionærer, herunder en hovedaktionær, og hvor dette ikke får indflydelse på ledelsesforholdene.

Da der er tale om en frivillig ordning, vil den autoriserede til enhver tid kunne meddele ophør. Dette foreslås fastsat i nr. 2.

Efter bortfald af autorisationen må der ikke længere sælges produkter under henvisning til den økologiske produktionsmetode.

Til § 10 (Tilbagekaldelse af autorisation)

Det følger direkte af EU-reglerne i økologiforordningen, at myndighederne er forpligtet til for et tidsrum at forbyde virksomheder at markedsføre produkter med henvisning til den økologiske produktionsmetode,

hvis der konstateres grove overtrædelser. Den foreslåede bestemmelse sikrer, at myndighederne har mulighed for at efterleve økologiforordningen på dette punkt.

Med forslaget til § 10 bemyndiges ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri til administrativt at kunne tilbagekalde en autorisation for en periode på op til 5 år. En lignende bestemmelse findes i den gældende lovs § 4.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at understøtte økologiens troværdighed ved at sikre, at personer, der har været ansvarlige for driften af en økologisk virksomhed, hvis autorisation er blevet inddraget, ikke kan fortsætte som ansvarlig i andre autoriserede virksomheder.

Med forslaget til § 10 sammenholdt med forslaget til § 3, hvor det fastslås, at hensynet til økologiens omdømme og troværdighed skal vægtes tungt i forbindelse med administration af loven, sker der således en udvidelse af området for hvornår, der er grundlag for at tilbagekalde en autorisation på baggrund af grove overtrædelser af basale regler for økologisk virksomhed.

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at grove eller gentagne overtrædelser af økologireglerne kan medføre, at autorisationen inddrages.

Efter forslaget til § 7, stk. 2, vil autorisation være meddelt til fysiske eller juridiske personer til drift af en bestemt virksomhed. Tilbagekaldelse vil som hidtil omfatte autorisationen i sin helhed.

Hvis autorisationen f.eks. er meddelt til en bestemt jordbrugsbedrift, vil en tilbagekaldelse som følge af en overtrædelse af reglerne om planteproduktion få den konsekvens, at bedriftens husdyrproduktion heller ikke er autoriseret længere.

Herefter vil virksomheden ikke længere kunne producere og sælge sine produkter med henvisning til den økologiske produktionsmetode. Virksomheden kan i stedet umiddelbart fortsætte produktionen og salget konventionelt.

Efter den hidtidige praksis er der sket inddragelse af autorisationen til økologisk jordbrugsproduktion bl.a. i følgende situationer: Sprøjtning af produktionsarealer, vanrøgt af dyr, grove overtrædelser af reglerne om husdyrenes opstaldning samt røgt og pleje, manglende indsendelse af årlig indberetning, når økologikontrollen ikke kan gennemføres som følge af manglende regnskab og bilag, gentagne overtrædelser af samme bestemmelse i reglerne samt ved kombinationsovertrædelser, dvs. når der inden for samme kontrolår er tale om et stort antal grovere overtrædelser af reglerne. Denne praksis agtes videreført. Der er ingen praksis for øvrige virksomheder.

Efter forslaget til § 3 skal der ved lovens administration særligt lægges vægt på hensynet til økologiens troværdighed i forhold til forbrugeren. Herudover skal hensynet til det økologiske forsigtighedsprincip i forhold til produktionen og forarbejdningen af økologiske produkter indgå ved administration af reglerne.

Med forslaget til stk. 1, sammenholdt med forslaget til § 3, vil der blive tale om en udvidelse af området for hvornår, der er grundlag for at tilbagekalde en autorisation.

Der kan bl.a. peges på, at der, for at begrænse sundhedsproblemer i den økologiske husdyrproduktion, er fastsat en række forebyggende regler i EU-reglerne. Reglerne følger nogle overordnede principper for udvælgelse af passende racer eller stamdyr, anvendelse af opdrætsmetoder, anvendelse af fodermidler af god kvalitet, regelmæssig adgang til løbegårde og græsarealer og sikring af passende belægningsgrad.

Hvis dyrene alligevel bliver syge eller kommer til skade, skal de straks behandles. Allopatiske veterinær-

lægemidler eller antibiotika skal anvendes under en dyrlæges ansvar. Således skal der stilles en diagnose i de enkelte tilfælde, og behandlingerne skal fremgå af en logbog.

Hvis der er anvendt antibiotika og kemoterapeutika uden medvirken af dyrlæge, er dette i strid med produktionsreglerne. Hidtil er autorisationer ikke blevet tilbagekaldt ved en sådan overtrædelse, da det konkret er blevet lagt til grund, at produkterne har været anvendt til behandling af syge dyr og ikke som forebyggende eller væksthæmmende midler. Det er hensigten fremover at tilrettelægge administrationen således, at der allerede i førstegangstilfælde vil kunne ske tilbagekaldelse af en autorisation, hvis der er anvendt antibiotika og kemoterapeutika forebyggende eller væksthæmmende, eller der er anvendt antibiotika og kemoterapeutika uden medvirken af dyrlæge. Dette vil således fremover, som det også er tilfælde med f.eks. sprøjtning af produktionsarealer, blive betragtet som en grov overtrædelse af økologireglerne.

Vurderingen af, om betingelserne for at tilbagekalde en autorisation er opfyldt, sker på grundlag af en samlet vurdering af karakteren og grovheden af de konstaterede overtrædelser af økologireglerne.

Til stk. 2

Med forslaget til stk. 2 skabes der, som noget nyt, mulighed for at sikre, at en person, der har fået tilbagekaldt sin autorisation, ikke kan fortsætte som deltager i et interessentskab eller kommanditselskab eller som medlem af direktionen i et selskab, der er autoriseret i henhold til økologireglerne, og derved skade økologiens troværdighed.

Autorisation til økologisk virksomhed kan både meddeles til fysiske personer og selskaber. Det betyder, at en person f.eks. kan have autorisation til at drive en økologisk jordbrugsbedrift og samtidig være interessent i et interessentskab, der også er meddelt autorisation til at drive en anden økologisk jordbrugsbedrift. De to jordbrugsbedrifter kan fysisk være beliggende på samme adresse, hvis der er den nødvendige adskillelse.

Når en person har fået tilbagekaldt sin personlige autorisation som følge af grove eller gentagne overtrædelser, vil vedkommende normalt ikke kunne fortsætte driften af en lignende virksomhed i selskabsform, som deltager eller som medlem af direktionen, uden at dette vil kunne skade økologiens troværdighed.

Med forslaget til stk. 2 sikres det, at der er mulighed for at få sådanne personer, der har ansvaret for eller væsentlig indflydelse på driften i form af ejerskab eller medlemskab af direktionen, til at udtræde af selskabet. Hvis personen ikke udtræder, vil selskabets autorisation kunne tilbagekaldes.

Ved administrationen af bestemmelsen vil der også her blive lagt særlig vægt på hensynet til økologiens troværdighed, jf. forslaget til § 3.

Selskabet vil som part i sagen skulle høres efter reglerne i forvaltningsloven, inden der træffes afgørelse om tilbagekaldelse. Selskabet skal efter forslaget have en frist på 2 måneder til at sikre personens udtræden. Hvis det dokumenteres, at personen udtræder inden for fristen, vil autorisationen herefter ikke kunne tilbagekaldes på dette grundlag.

Til stk. 3

Autorisation til økologisk virksomhed kan meddeles et selskab (en juridisk person). Eventuelle overtrædelser vil blive foretaget af fysiske personer, nemlig dem, der som direktører, driftsledere, forvaltere m.v. handler på selskabets vegne.

En inddragelse af autorisationen for et selskab vil efter de nuværende regler normalt ikke få nogen virkning for de personer, der har udført overtrædelserne. Det vil således f.eks. ikke få nogen konsekvens for dem i forhold til en autorisation, de i forvejen har til at drive en anden økologisk virksomhed.

I praksis vil tilliden til den økologiske produktionsmetode kunne lide væsentlig skade, hvis f.eks. autorisationen til en jordbrugsbedrift, som er meddelt et interessentskab, tilbagekaldes på grund af grove overtrædelser begået af den ene interessent, hvis samme interessent fortsætter med at drive en anden økologisk jordbrugsbedrift i personligt regi.

For at sikre økologiens troværdighed foreslås der på tilsvarende måde som i stk. 2, indsat en bestemmelse om, at der, når et interessentskab eller kommanditselskab eller et aktie- eller anpartsselskab eller et andet selskab med begrænset ansvar får tilbagekaldt sin autorisation, gives mulighed for, at de personlige autorisationer, som de ansvarlige personer i selskabet måtte have til personligt ejede jordbrugsbedrifter eller virksomheder, også kan tilbagekaldes.

Til stk. 4

Det foreslås i stk. 4, at autorisationen kan tilbagekaldes, hvis der i en periode på 1 år ikke har været økologisk aktivitet på virksomheden. En tilsvarende bestemmelse findes i dag i § 10 i bekendtgørelse om økologiske fødevarer m.v. samt i § 9 i bekendtgørelse om økologisk akvakulturbrug. Det bemærkes, at tilbagekaldelsen også i disse tilfælde vil finde sted efter forudgående høring af virksomheden.

Til stk. 5

Efter forslaget til stk. 5 kan det i forbindelse med tilbagekaldelse efter stk. 1-3 bestemmes, at autorisationen først kan generhverves efter en periode, der ikke kan overstige 5 år.

En tilsvarende bestemmelse findes i den gældende lovs § 4, stk. 2.

Tilbagekaldes en autorisation ikke for en nærmere angivet periode, kan ansøgning om ny autorisation i princippet indgives dagen efter tilbagekaldelsen. Dette ville betyde, at der ikke ville være sket ændringer i det grundlag, autorisationen var tilbagekaldt på, ligesom den økologiske kontrol ikke ville være afbrudt, hvorfor der ikke ville være krav om fornyet omlægning. Efter den nuværende praksis tilbagekaldes en autorisation derfor normalt som minimum for en periode på 6 måneder. Herved sikres det, at en planteproducent ved en ny ansøgning normalt skal gennemføre en fornyet omlægning af markerne på 2 år, før afgrøderne igen kan markedsføres som økologiske.

Hvis fratagelsen alene sker som følge af manglende årlig indberetning, tilbagekaldes autorisationen efter den gældende praksis dog ikke for nogen periode.

Der er på nuværende tidspunkt ingen overvejelser om ændring af den ovennævnte praksis.

Til stk. 6

Med forslaget til stk. 6 fastsættes det, at afgørelser om tilbagekaldelse af autorisationer efter stk. 1-4 skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse efter § 12, og om fristen herfor.

Til § 11 (Daglig drift)

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og har til formål at sikre økologiens troværdighed. Hvis den daglige drift af virksomheden ikke varetages af autorisationsindehaveren selv, skal den daglige drift forestås af en person, der kan opnå autorisation. Er autorisationsindehaveren et selskab eller lignende, skal den daglige drift ligeledes forestås af én, der kan opnå autorisation.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at hvis der for driftslederen foreligger forhold, der i tilfælde af en ansøgning fra den pågældende ville medføre nægtelse af autorisation i medfør af § 8, stk. 1, kan autorisationsindehaveren få tilbagekaldt sin autorisation. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til § 8, stk. 1. Begrundelsen for den foreslåede bestemmelse er, at hvis en person har fået tilbagekaldt sin personlige autorisation som følge af grove eller gentagne overtrædelser, vil vedkommende som udgangspunkt ikke kunne varetage den daglige drift af en lignende virksomhed, uden at dette vil kunne skade økologiens troværdighed.

Med de nuværende regler vil ejeren af en økologisk virksomhed allerede samme dag, som autorisation er blevet tilbagekaldt, kunne bortforpagte virksomheden til f.eks. sin ægtefælle, som straks kan søge om autorisation. Ægtefællen kan herefter ansætte ejeren til at forestå driften af virksomheden. Dermed vil fratagelsen af autorisationen ikke have den ønskede effekt.

Med forslaget sikres det, at økologiens troværdighed ikke påvirkes negativt ved, at personer, der ikke kan opnå autorisation, alligevel driver økologisk virksomhed.

Autorisationsindehaveren vil som part i sagen skulle høres efter reglerne i forvaltningsloven, inden der træffes afgørelse om tilbagekaldelse. Autorisationsindehaveren har herefter en frist på 2 måneder til at finde en løsning for driften. Fratræder den pågældende sin stilling inden for fristen, vil autorisationen herefter ikke kunne tilbagekaldes på dette grundlag.

En afgørelse om tilbagekaldelse skal indeholde oplysning om adgangen til domstolsprøvelse efter § 12 og fristen herfor.

Til § 12 (Domstolsprøvelse af tilbagekaldelse af autorisation)

Til stk. 1

Bestemmelsen, der skal sikre den enkelte borgers retssikkerhed i forbindelse med tilbagekaldelsen af en autorisation, svarer i hovedtræk til § 4, stk. 4, i den gældende lov.

Inddragelse af en autorisation til at udøve et erhverv på bestemte betingelser er et vidtgående indgreb. Derfor er der med den foreslåede bestemmelse sikret den berørte borger mulighed for at få afgørelsen om inddragelse prøvet ved domstolene. Tilsvarende bestemmelser findes i anden lovgivning, hvor der er tale om rettighedsfrakendelser.

Det understreges, at økologiordningen er frivillig. Hvis en virksomhed ikke længere ønsker at være omfattet af ordningen, kan den når som helst meddele ophør.

Inddragelse af en autorisation til at drive økologisk virksomhed er som udgangspunkt mindre indgribende end inddragelse af andre erhvervsautorisationer. Det skyldes, at virksomheden uanset inddragelsen vil kunne fortsætte produktionen og salget konventionelt. Tilbagekaldelse af en autorisation har dermed ikke samme konsekvens for den pågældende som ved fratagelse af retten til at udøve et erhverv.

Følgerne af en inddragelse af autorisationen vil dog efter omstændighederne kunne have store økonomiske konsekvenser for den enkelte, f.eks. i form af tabt fortjeneste på grund af lavere priser på konventionelle produkter og på grund af eventuelle krav om tilbagebetaling af offentlige tilskud.

Til stk. 2

Forslaget til stk. 2 medfører en ændring i forhold til bestemmelsen i den gældende lovs § 4, stk. 4.

Efter den gældende lov har autorisationsindehavers anmodning om sagsanlæg opsættende virkning, med mindre retten bestemmer andet.

Når der er konstateret så væsentlige overtrædelser, at der har været grundlag for at tilbagekalde en autorisation, er det af hensyn til forbrugernes tillid til de økologiske produkter ikke hensigtsmæssigt, at vedkommende fortsat kan markedsføre og sælge produkter som økologiske, indtil der foreligger en kendelse fra retten om det modsatte.

Det foreslås derfor, at sagsanlægget kun får opsættende virkning, hvis retten bestemmer det.

Til kapitel 5

Administration af loven

Til § 13 (Bemyndigelse til at gennemføre EU-lovgivning m.v.)

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 2, stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen er sprogligt tilpasset, så den svarer til lignende bestemmelser inden for Fødevareministeriets område.

Med bestemmelsen i 1. punktum bemyndiges fødevareministeren til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på gennemførelse af direktiver og beslutninger om forhold omfattet af loven. Bemyndigelsen til ministeren til at træffe konkrete bestemmelser forudsættes anvendt i tilfælde af, at der f.eks. skal gennemføres EU-beslutninger om hastende foranstaltninger, og hvor der ikke er tid til at afvente udstedelse af generelle regler.

Forordninger er efter EF-traktatens artikel 249 umiddelbart gældende i medlemsstaterne. Det kan dog være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udstede nationale regler til supplerende af en forordnings bestemmelser. Der kan desuden være tale om udstedelse af regler af mere administrativ art, f.eks. om administrerende myndighed, ansøgningsprocedure, kontrol, tilsyn, straf m.v.

Til stk. 2

Stk. 2 bemyndiger ministeren til i det omfang, EU-reguleringen tillader det, at fravige denne.

Bestemmelsen, der indholdsmæssigt svarer til den gældende lovs § 2, stk. 1, 2. pkt., foreslås indsat i et særskilt stykke for at bringe formuleringen i overensstemmelse med tilsvarende bestemmelser i anden lovgivning på Fødevareministeriets område.

Til § 14 (Bemyndigelse til at fastsætte regler om produktionen m.v.)

Bestemmelsen er en videreførelse og en præcisering af de bemyndigelser, der er i den gældende lovs § 2, stk. 2-4, til at fastsætte de nødvendige detailregler for økologiske produkter samt produktion heraf inden for jordbrug, fiskeri og på fødevareområdet. F.eks. er det i forslaget præciseret, at der kan fastsættes regler om egenkontrol.

Bemyndigelserne foreslås nu fastsat i en enkelt bestemmelse, dog således, at bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler om autorisation fremgår af forslaget § 7, stk. 3.

Muligheden for at udnytte den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse er i vidt omfang begrænset af EU-reglerne. Efter den nuværende økologiforordning kan der eksempelvis efter artikel 12 kun fastsættes nationalt strengere regler for den animalske produktion.

Der er således på landbrugsområdet kun meget begrænsede muligheder for at fastsætte produktionsregler. Derimod er der adgang til at fastsætte detaljerede regler af administrativ karakter om anmeldelse,

indberetning, dokumentation, ansøgningsfrister, mærkning af produkter samt øvrige forhold, der har til formål at sikre grundlaget for en effektiv kontrol.

I det omfang, der ikke er EU-regulering på et givent område, er der til gengæld tale om meget brede bemyndigelser. Som eksempel kan nævnes fiskeriområdet, hvor der på nuværende tidspunkt ikke er fastsat produktionsregler på EU-niveau. Her er bemyndigelserne i den gældende lov f.eks. anvendt til at fastsætte regler om økologisk akvakulturbrug og foderstoffer hertil.

Med hjemmel i bestemmelsen vil det – uden for EU-reguleringens område – således være muligt at etablere et samlet regelsæt for et område lige fra regler om produktionen og videre forarbejdning til regler om mærkning og salg samt den tilhørende administration og kontrol.

Til § 15 (Regnskabsoplysninger)

Bestemmelsen svarer i hovedtræk til § 2, stk. 5, i den gældende lov, idet bestemmelsen dog er udvidet til at omfatte produkter generelt og ikke kun fødevarer.

Hjemlen er udnyttet på fødevareområdet.

Bestemmelsen har til formål at øge sikkerheden for varernes økologiske oprindelse. Det er nødvendigt at kunne gennemføre en regnskabsmæssig kontrol af virksomheder, der leverer eller aftager såvel økologiske som konventionelle varer til eller fra økologiske virksomheder. Det vil bl.a. kunne kontrolleres, at der ikke indkøbes konventionelle varer, som videresælges som økologiske. Bestemmelsen giver mulighed for at gennemføre en fuld kontrol af virksomhedernes omsætning, idet det er muligt at sammenligne oplysninger om ud- og indgående mængder både hos leverandør og aftager.

Regler fastsat i medfør af bestemmelsen vil i praksis finde anvendelse på virksomheder, der ikke selv er meddelt autorisation til økologisk virksomhed.

Til § 16 (Gebyrer)

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 6. Bestemmelsen er sprogligt tilpasset, så den svarer til lignende bestemmelser inden for Fødevareministeriets område.

Til stk. 1

Med forslaget gives hjemmel til opkrævning af gebyrer til hel eller delvis dækning af omkostningerne til autorisation, tilsyn, kontrol og administration efter loven, efter regler udstedt i medfør af loven samt efter forordninger udstedt af Det Europæiske Fællesskab. Forslaget svarer i hovedtræk til bestemmelserne i den gældende lovs § 6.

Efter den gældende bestemmelse opkræves der i dag gebyrer ved registrering i databasen for økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale. Her skal leverandørerne betale for at få økologisk frø og vegetativt formeringsmateriale registreret i databasen. Gebyret anvendes til at dække omkostningerne ved oprettelse og vedligeholdelse af oplysningerne i databasen. Gebyret blev indført 1. januar 2004 i forbindelse med databasens etablering.

Efter den gældende bestemmelse opkræves desuden gebyrer i økologiske fødevarevirksomheder, når der udføres opfølgende kontrol med henblik på at sikre, at virksomheden retter op på et eller flere forhold.

Siden den 1. juli 1996 er omkostningerne i forbindelse med kontrol og autorisation af bedrifter og virksomheder i øvrigt dækket dels af Fødevareministeriets bevilling, dels af puljen til lettelse af de administrative byrder for små og mellemstore virksomheder samt via pesticidmidler.

Der er ikke for nærværende overvejelser om at udnytte bemyndigelsen til fastsættelse af yderligere gebyrer.

Til stk. 2

Stk. 2 svarer til udformningen af andre bestemmelser i nyere lovgivning inden for Fødevareministeriets område. Der kan som efter den gældende lovs § 6, stk. 2, opkræves morarenter og gebyr for erindringskrivelser ved for sen betaling.

Rykkergebyret dækker de udgifter, der er forbundet med sagsbehandling af rykkerskrivelser som f.eks. fremsøgning af debitor, udskrivning, forsendelse, arkivering, telefonekspedition og registrering. Det skønnes, at tidsforbruget ved udsendelse af én rykkerskrivelse udgør ca. 20. minutter, svarende til en omkostning på ca. 100 kr. pr. sag.

Til stk. 3

Det fastslås, at der skal være udpantningsret for de i stk. 1 og stk. 2 nævnte skyldige beløb. Der foreslås hjemmel til at inddrive de skyldige beløb ved lønindeholdelse hos den pågældende efter reglerne om inddrivelse af skatter i kildeskatteloven.

Til stk. 4

Efter den foreslåede bestemmelse kan fødevareministeren i samråd med skatteministeren fastsætte de nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelse.

Til stk. 5

Det foreslås, at restanceinddrivelsesmyndigheden kan eftergive krav, som inddrives i medfør af stk. 1-3 efter reglerne i opkrævningsloven.

Til § 17 (Offentliggørelse)

Det foreslås, at muligheden efter den gældende lovs § 8 for at offentliggøre resultater af kontrol videreføres uændret. Bestemmelsen er sprogligt tilpasset således, at den svarer til lignende bestemmelser inden for Fødevareministeriets område.

For de områder, der ikke er omfattet af forliget om fødevarekontrollen, er det hensigten at videreføre den hidtidige praksis for offentliggørelse. Resultater af denne kontrol offentliggøres løbende på Plantedirektoratets hjemmeside. Offentliggørelsen omfatter dels resultaterne af den ordinære økologikontrol af virksomhederne, dels resultaterne af kontrol af økologisk foder og frø for indhold af GMO.

Til § 18 (Klageadgang)

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af § 9, stk. 1, i den gældende lov.

Hvis fødevareministeren delegerer sine beføjelser til en institution under ministeriet, kan der med bestemmelsen fastsættes regler om klageadgang, herunder om at klageadgangen afskæres.

Som altovervejende hovedregel vil to-instansprincippet ikke blive fraveget, og klageadgangen tænkes udelukkende afskåret i de situationer, hvor der er tre instanser.

Hvis klageadgangen ikke afskæres, kan indsendelse og behandling af klager reguleres. Der vil eksempel-

vis kunne fastsættes en frist for udnyttelse af rekursmulighed, krav til klagens form og indhold eller regler om klagens indsendelse.

Der gives med forslaget hjemmel til remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen og eventuelt træffe en ny afgørelse, selvom der er indgivet en klage. Myndigheden vil således kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Denne nye afgørelse kan også påklages til rekursinstansen.

Til stk. 2 og 3

Med forslaget til stk. 2 kan fødevareministeren delegere sine beføjelser efter loven til en statslig myndighed eller institution uden for ministerområdet, således at administrationen kan tilrettelægges hensigtsmæssigt uanset ministertilhørsforhold. Tilsvarende giver bestemmelsen i stk. 3 mulighed for at delegere kompetence til kommunalbestyrelser.

Fødevareministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse. Fødevareministeren kan således instruere den statslige myndighed, institution eller kommunalbestyrelse i det omfang, disse udøver fødevareministerens beføjelser, på linje med institutioner under Fødevareministeriet.

Den foreslåede bestemmelse giver endvidere hjemmel til, at fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om klage over sådanne myndigheders afgørelser, herunder regler om, at fødevareministeren kan ændre en afgørelse, uden at der foreligger en klage.

Til § 19 (Adgang uden retskendelse)

Med den foreslåede bestemmelse gives der adgang til, at myndigheden kan foretage tvangsindgreb uden retskendelse, idet der er tale om kontrolforanstaltninger, og en domstolsprøvelse derfor i overvejende grad vil blive af formel karakter. Bestemmelsen er i hovedtræk en videreførelse af reglerne i § 10 i den gældende lov, men bestemmelsen er præciseret og sprogligt tilpasset, så den svarer til tilsvarende bestemmelser i de kontrollove, der administreres af Fødevareministeriet.

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at tvangsindgreb kun kan finde anvendelse, hvis det skønnes nødvendigt for løsning af opgaver efter denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller af EU-reguleringen. Det almindelige proportionalitetsprincip indebærer, at myndigheden til enhver tid er forpligtet til at anvende den mindst indgribende reaktion, som er tilstrækkelig til opnåelse af formålet.

For at sikre, at det økologiske regelsæt overholdes, og dermed styrke økologiske varers troværdighed, kontrolleres alle autoriserede økologiske bedrifter og virksomheder systematisk. Efter de nuværende EU-regler skal der således mindst en gang om året foretages en fuldstændig fysisk kontrol af alle økologisk autoriserede bedrifter og virksomheder. Derudover skal kontrolmyndigheden aflægge et antal anmeldte og uanmeldte kontrolbesøg hos tilfældigt udvalgte.

Kontrolmyndigheden skal bl.a. vurdere anvendelse og mængde af hjælpepestoffer og råvarer, samt om der er overensstemmelse, for så vidt angår mængden af indgående og udgående økologiske produkter. Denne del af kontrollen baseres i høj grad på gennemsyn af fakturaer og tilsvarende omsætningsdokumenter samt de af virksomhederne opstillede balanceopgørelser. For virksomheder skal kontrollen endvidere sikre, at økologiske produkter behandles og opbevares adskilt fra ikke-økologiske produkter. For bedrifter omfatter kontrollen endvidere bl.a. en besigtigelse af staldforholdene, hvor det eksempelvis kontrolleres,

om dyrene har adgang til ren og tør strøelse samt grovfoder. Det er nødvendigt for at gennemføre denne kontrol, at der er adgang til oplysningerne i forbindelse med et kontrolbesøg.

Med hensyn til de lokaliteter, hvor de af loven omfattede hjælpestoffer, råvarer og dokumenter kan kontrolleres, gælder det, at kontroladgangen i henhold til loven omfatter offentlig og privat ejendom, lokaliteter, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form. Med hensyn til de lokaliteter, hvor de kontrollerende myndigheder har adgang til at efterse dokumenter m.v., gælder for så vidt angår jordbrugsbedrifter, at det ikke muligt at foretage en meningsfuld opdeling af en jordbrugsbedrift i en forretningsmæssig del og en privat del. Ofte vil langt hovedparten af bedriftens dokumenter befinde sig i stuehuset. Endvidere vil f.eks. medicin til dyrene kunne opbevares i stuehusets køleskab. En anden forudsætning for at kunne udføre en effektiv kontrol er, at myndighederne har ret til at gøre sig bekendt med de af loven omfattede personer, virksomheders m.v. skriftlige materiale, herunder materiale i elektronisk form i det omfang, det er nødvendigt for administration og kontrol i henhold til loven og til forordningsbestemmelser omfattet af lovens område.

Det er derfor ikke muligt at indskrænke lokaliteterne yderligere, såfremt en effektiv kontrol skal opretholdes. I en række tilfælde vil formålet med den offentlige kontrol forspildes, hvis kontrolmyndigheden skulle afvente retskendelse før kontrollens gennemførelse.

Det bemærkes, at der i forbindelse med kontrollen kan være behov for at foretage fotografiske optagelser og lignende. Lovændringen tilsigter ingen ændringer i den allerede eksisterende praksis med hensyn til adgangen til at fotografere, når dette skønnes nødvendigt. Det kan f.eks. være for at sikre bevis til brug for en eventuel senere straffesag eller til brug for klarlæggelse og nærmere undersøgelse af, om der foreligger en overtrædelse.

Det forudsættes, at fotografering som hidtil anvendes med mådehold, og kun når det er nødvendigt for at kunne dokumentere forhold af betydning for afgørelse af en controlsag, og hvor disse forhold enten er af flygtig karakter eller er vanskelige at beskrive verbalt.

Fotografier behandles i overensstemmelse med regler i den øvrige lovgivning om dokumenter og oplysninger som fastsat i f.eks. forvaltningsloven og persondataloven. Det betyder bl.a., at fotografier, ligesom andre dokumenter i sagen, skal journaliseres. Ligesom det gør sig gældende for andre dokumenter m.v., der skal indgå i afgørelsens faktiske grundlag, forudsættes det, at virksomheden i forbindelse med en partshøring oplyses om fotograferingen eller prøveudtagninger.

Det bemærkes, at der er tale om en frivillig ordning. En autorisation f.eks. som økologisk jordbruger bygger på en ansøgning fra jordbrugeren, som dermed tilkendegiver sit ønske om at blive omfattet af de produktionsbestemmelser, der gælder for fremstilling af økologiske jordbrugsprodukter. De autoriserede virksomheder vil derfor normalt være indforstået med, at der føres kontrol med, at betingelserne for erhvervelse og opretholdelse af autorisationen overholdes.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med bestemmelserne i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer. Denne lov indeholder bl.a. regler om myndighedernes pligt til at give underretning til vedkommende borger eller virksomhed forud for et tvangsindgrebs gennemførelse samt om den fremgangsmåde, forvaltningsmyndighederne skal følge ved iværksættelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen (kontrolbesøg m.v.).

Til stk. 2

Forslaget til stk. 2 om, at politiet om nødvendigt skal yde bistand ved kontrollen, svarer til bestemmelsen

i den gældende lovs § 10. Som noget nyt foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler herom efter aftale med justitsministeren.

Til stk. 3

Efter den foreslåede bestemmelse, der er en videreførelse af den gældende lovs § 11, 2. pkt., kan fødevareministeren eller den, fødevareministeren bemyndiger hertil, vederlagsfrit udtage prøver til undersøgelse. Bestemmelsen skal sikre, at tilsynsmyndigheden får alle de nødvendige oplysninger til brug ved kontrol af bedriften eller virksomheden.

Til § 20 (Pligt til at yde myndigheden bistand)

Bestemmelsen i den gældende lovs § 11 om pligten til at give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse, samt om vederlagsfrit at yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand ved kontrol, prøvetagning, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrift af elektroniske data, er uændret videreført i den foreslåede bestemmelse. Dog er bestemmelsens sidste punktum overført til den foreslåede § 19, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med bestemmelserne i kapitel 3 og 4 i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer.

Til kapitel 6

Påbud og forbud m.v.

Til § 21 (Påbud og forbud)

Som noget nyt foreslås det, at fødevareministeren får en generel mulighed for at reagere på overtrædelser af økologilovgivningen med enten påbud om lovliggørelse straks eller inden en fastsat frist eller ved forbud, hvorefter en overtrædelse umiddelbart skal bringes til ophør.

Virkemidlerne vil blive benyttet i overensstemmelse med det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip.

Efter den gældende lovs § 7, stk. 2, er der alene hjemmel til at meddele påbud om mærkning, tilberedning, behandling og salg, ind- og udførsel samt indretning og drift af virksomheder. Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil der fremover bl.a. også kunne meddeles påbud, der vedrører virksomhedens produktion, herunder påbud om bedre adskillelse af økologiske og konventionelle råvarer, påbud om at føre et økologiregnskab i overensstemmelse med reglerne i økologiforordningen osv.

På fødevareområdet vil hjemlen f.eks. kunne anvendes til at påbyde tilbagetrækning af et parti varer på baggrund af vildledende mærkning. Kun undtagelsesvis og alene i tilfælde, hvor der er tale om grov vildledning, vil bestemmelsen blive bragt i anvendelse.

Fristen for efterkommelse af et påbud vil afhænge af overtrædelsens karakter. I visse tilfælde kan fristen være øjeblikkelig. Som eksempler på sådanne tilfælde kan nævnes manglende adgang til overbrusning eller manglende sølehul til svin og ved anvendelse af for små fællesbokse til kalve.

Til § 22 (Fornyset omlægning)

Efter forslaget til § 22 gives der mulighed for at kunne påbyde omlægning af såvel jord som dyr. En tilsvarende bestemmelse findes i § 7, stk. 1, i den gældende lov.

Bestemmelsen giver mulighed for at påbyde fornyet omlægning, uden at autorisationen inddrages, selv om der er sket en overtrædelse af produktionsreglerne. Påbud om fornyet omlægning kan f.eks. komme på tale i tilfælde, hvor der er anvendt bejdset udsæd (ved en menneskelig fejl, f.eks. fra maskinstationens side), ikke-tilladte sprøjtemidler (f.eks. ved vinddrift under sprøjtning på en konventionel nabos jord), anvendt for meget ikke-økologisk husdyrgødning, ved parallelavl, ved fodring af dyr med for meget konventionelt foder eller foder med ikke-tilladte tilsætningsstoffer samt i tilfælde, hvor overtrædelser af reglerne om staldforhold vurderes som værende af grovere karakter.

Til § 23 (Forbud mod salg)

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse svarer i hovedtræk til den gældende lovs § 3, stk. 2, for så vidt angår de produkter, der er omfattet af nærværende lovgivning.

Efter stk. 1 kan ministeren forbyde, at et produkt eller vareparti, der er omfattet af den foreslåede lov, udbydes til salg, sælges eller på anden måde overdrages som økologisk, hvis det er konstateret, at det ikke er fremstillet efter den økologiske produktionsmetode og i overensstemmelse med gældende regler eller EU-forskrifter herom.

Efter gældende praksis, der agtes videreført, kombineres forbudet mod salg som økologisk med en såkaldt nedklassificering af produktets eller varepartiets status. Det betyder f.eks., at produktet ikke må sælges som økologisk. Produktet kan herefter sælges som konventionelt eller i visse tilfælde inden for jordbrugssektoren som omlægningsafgrøde med deraf følgende økonomiske konsekvenser.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lovs § 3, stk. 3, idet der dog er foretaget mindre sproglige ændringer. Bestemmelsen gør det muligt at nedlægge forbud mod salg m.v. af økologiske produkter i op til 5 år over for personer og juridiske personer, hvis de har gjort sig skyldige i grov eller gentagen overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om den økologiske produktionsmetode eller regler fastsat i medfør af denne lov.

Bestemmelsen giver bl.a. mulighed for at forbyde virksomheder, som alene køber og sælger færdigemballerede og færdigmærkede varer, og som ikke skal være autoriserede i henhold til regler fastsat i medfør af den i § 7, stk. 3 foreslåede bestemmelse, at markedsføre produkter som økologiske.

Til kapitel 7

Straffebestemmelser

Til § 24 (Straffebestemmelser)

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, nr. 1, at overtrædelser af § 5 om anvendelse af den økologiske betegnelse kan straffes med bøde. Det foreslås endvidere i stk. 1, nr. 2, at den, der undlader at afgive oplysninger eller undlader at stille bistand til rådighed efter § 20, kan straffes med bøde. Tilsvarende foreslås det i stk. 1, nr. 3, at overtrædelse af et forbud eller undladelse af at efterkomme et påbud meddelt med hjemmel i §§ 21-23 kan straffes med bøde.

Til stk. 2

I stk. 2 bemyndiges fødevareministeren til at fastsætte bødestraf for overtrædelse af regler udstedt i medfør af loven. Bestemmelsen giver endvidere mulighed for, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, der er omfattet af denne lov.

Reglen er en forudsætning for at sikre håndhævelsen af bestemmelserne på området, herunder den håndhævelse af EU-forskrifterne, som Danmark som medlemsland er forpligtet til.

Til stk. 3

Begås en overtrædelse af selskaber m.v. (juridiske personer), foreslås det i stk. 3, at der kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Til § 25 (Administrative bødeforelæg)

Med forslaget til § 25 videreføres hjemlen i den gældende lovs § 14, hvorefter fødevareministeren kan meddele administrative bødeforelæg. Administrative bødeforelæg anvendes i overtrædelsessager, hvor sagen er klar såvel med hensyn til overtrædelsens indhold, som med hensyn til de retsregler, der er overtrådt. Det er som anført i bestemmelsen ligeledes en forudsætning, at den pågældende erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist at betale en nærmere angiven bøde, dvs. er indforstået med, at sagen kan afgøres med et bødeforelæg.

Den pågældende kan ved at nægte sig skyldig eller ved at undlade at betale bøden få sagen prøvet ved domstolene.

Det er en forudsætning for at anvende administrative bødeforelæg, at bødeniveauet for overtrædelsen er i overensstemmelse med retspraksis.

Administrativt bødeforelæg opfattes ofte som en mere enkel og mindre belastende afgørelsesform end en indenretlig afgørelse, som involverer såvel politi som retsvæsen. Det findes derfor hensigtsmæssigt, at borgeren i relativt ukomplicerede sager kan vælge mellem de to muligheder. Anvendelsen af administrative bøder indebærer en aflastning af domstolene og tillige en hurtigere afgørelse af den enkelte sag.

Retsplejelovens § 834, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, om indholdet af anklageskrift finder tilsvarende anvendelse for administrative bøder, jf. § 832, stk. 2. Det følger ligeledes af retsplejelovens principper, at modtageren af bødeforelægget ikke er pligtig til at udtale sig.

Vedtages et bødeforelæg i rette tid, eller bliver den stedfundne vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning, jf. retsplejelovens § 832, stk. 3.

Til kapitel 8

Ikrafttræden m.v.

Til § 26 (Ikrafttræden m.v.)

Til stk. 1

Det foreslås, at fødevareministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Baggrunden er, at fastsættelse af nationale regler inden for økologisk jordbrugsproduktion kræver notificering overfor EU-Kommissionen i henhold til informationsproceduredirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 22. juni 1998 nr. 98/34/EF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter. Da loven i vidt omfang er en rammelov, vil udmøntningen af bemyndigelserne i bekendtgørel-

sesform kræve underretning af Kommissionen. Ikrafttræden vil derfor først ske, når notificeringen af bekendtgørelse er endeligt gennemført.

Til stk. 2

I stk. 2 foreslås det, at den gældende økologilov ophæves, idet § 15 dog forbliver i kraft. Bestemmelsen indeholder tilpasninger i lov nr. 479 af 12. juni 1996 om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri m.v. med senere ændringer.

Til stk. 3

Med stk. 3 opretholdes alle bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af den gældende økologilov, indtil de bliver ophævet eller afløst af nye bekendtgørelser. Overtrædelse af bestemmelserne i disse bekendtgørelser straffes i overensstemmelse med sædvanlig praksis efter de regler, der var gældende på overtrædelsestidspunktet.

Til § 27 (Gyldighed for Færøerne og Grønland)

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 17, hvorefter loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.